

Tárgy **Posta**
 száma in num.
 No. 224713/829.

Szerkesztőség
 és kiadóhivatal:
 Cluj, Str.
 Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egészévre 1200 lej. Kivá-
 rólag: Havonta 2, negyedévre 6,
 félévre 12, egészévre 20 dollár. Kér-
 dekek díjazás szerint. Az „UJ
 KELET” a transilvaniai és banati
 kisebbség egyetlen politikai napilap-
 ja. Cikkeink utánnomását csak a
 forrás megjelölésével engedjük meg.

Ara 5 lej

Dérmentesítés
 leveleket nem
 fogadunk el.

— Kéziratok
 megőrzését és visszaküldését
 vállaljuk. Főszerkesztő: Dr. Marton
 Ernő. Felelős szerkesztő: János
 Ferenccs. Bucuresti szerkesztő: H. A.
 Szegedi Ernő, Strada Oshalecsca 73.

Vasárnap, 1937. augusztus 1.
 5697. EV. XX. EVF.
 AV 24. 172 SZAM

Costachescu és Vaida Sándor nagyfontosságú találkozója Kolozsváron

A Viitorul szerint csak a jövő év elején távozik a kormány. Iunian — nemzeti parasztpárti külügyminiszter?

Bucuresti, július 31. A Viitorul mai szá-
 számában ismét foglalkozik a liberális kor-
 mányzat tartamának kérdésével. A kormány-
 tól ezúttal azt az álláspontot vonja kétségbe,
 mely szerint a liberális parlament nem
 bírható össze többé, miután ez már az ötö-
 dik ülészkaz volna, holott az alkotmány ér-
 telmében a negyedik szesszió eltelte után a
 parlament megbízatása véget ért. „Ezt a
 kérdést” — írja a Viitorul — „ugyanolyan
 komolytalansággal kezelik nálunk, mint min-
 den hasonló kérdést általában. Lapok, ame-
 lyek jól informáltak szeretik magukat fel-
 tüntetni, október 15-ikével a liberális kor-
 mány és palament megbízatását lejártnak
 minősítik. Azt állítják, hogy ennek követ-
 keztében a kormány augusztus 8-án beadja
 lemondását és közvetlenül ezután kitzik az új
 választások időpontját. Nem fogunk vitatko-
 zni ezekkel a lapokkal és nem jövőnk cá-
 folatolka, mert az eféle együgyűség kí-
 gyómetet sem érdemelnek. A közel jövő meg-
 fogja őket cáfolni, ahogyan három év óta
 már megannyiszor nozták e lapokat az ese-
 mények szomorú és nevetséges helyzetbe ol-
 vasóikkal szemben. Ha ezek elolvasták volna
 az alkotmány szövegét, bizonyára óvatoktak
 volna ennnyire téves kijelentéseket tenni. Az
 alkotmány ugyanis ezt mondja szóról szóra:

Négy év és nem négy ülészkaz

„A törvényhozó testületek tagjai négy
 évre választatnak meg”.

A parlament időtartama nem függ tehát az
 ülészkazok számától. Az időtartam világó-
 san négy évben van megállapítva, ami a
 parlament összehívásának napjától folyik. A
 jelenlegi parlament megbízatása tehát 1938
 január 10-én vagy február 10-én jár le. Mi-
 után az első összehívást Duca halála miatt a
 második dátumra kellett elhalasztani.

A kormányok időtartamát illetően az al-
 kotmány nem intézkedik világosan. Honnan
 vették tehát ezek a lapok az uralkodó, az
 egyetlen döntő tényező távollétében a bátor-
 ságot, hogy lemondási időpontokat állapít-
 sanak meg és általános választásokat tűz-
 nek ki? Egyetlen magyarázat van erre: fo-
 galunk sincs a kérdésekről, amelyeket rossz-
 hiszeműen kezelnek. A kormányt ma kevés-
 bé foglalkoztatják, mint valaha azok a ká-
 véházi hírek, amelyeknek semmilyen értéke
 és autoritása nincs és amelyeknek senki sem
 ad hitelt. A kormány folytatja a nemzeti ál-
 lam ujjaépítésének és konszolidálásának mű-
 vét.”

A Viitorul szerint tehát a kormány távozá-
 sára csak a jövő év januárjában, vagy fe-
 brúárban fog sor kerülni. Az ellenzéki lapok
 azonban változatlanul hangoztatják, hogy
 „ezidén az ősz szokatlanul korán fog beál-
 tani.”

Augusztus első hetében tér vissza a király

Károly király külföldi útja során Splitben
 megátogatja Marioara királynét, majd viz-
 szatár az országba, az uralkodó augusztus 5
 és 7-ike között tér vissza az országba. A kor-
 mány nagyszabású fogadtatást készít elő a
 királynak, aki jóllehet magánjellegű utca in-
 dult, sokat dolgozott Románia legmagasabb
 érdekeiért. A fogadtatás programját, amelyen
 most dolgoznak, keilő időben közölni fogják.
 Ma délelött fontos miniszterközi értekezlet
 volt Tatarescu, Cancicov és Costinescu rész-
 vételével. A politikai helyzetet tárgyalták
 meg és bizonyos intézkedéseket foganatosí-
 tottak.

A legutóbbi minisztertanács elhatározta,
 hogy brosurát fognak kiadni a liberális kor-
 mányzat 1934—37-es periódusának teljesít-
 ményéről. A brosurát a „Monitorul Oficial”
 nyomdájában, öt millió példányban fogják ki-
 nyomtatni.

Tegnap este Cancicov és Costinescu minisz-
 terok elutaztak a fővárosból. Costinescu vé-
 sélátogatja a Gorj-megyei kórházakat. Uta-

zások során a miniszterok Tatarescuval és
 családjával is találkoznak fognak. Kedden az
 összes miniszterok visszautaztak a főváros-
 ba. Ekkor már az ellenzék vezetői is ott
 lesznek, hogy résztvegyenek az uralkodó fo-
 gadtatásán, valamint az ezután lezajló poli-
 tikai események kibontakozásában.

**A kisebbségek is jók a közigazgatás-
 ban**

Lapedatu szenátusi elnök Brassóban a li-
 berális párt választmányára előtt érdekes poli-
 tikai beszédet tartott, melynek során ismét
 kiemelte a román erök összefogásának fon-
 tosságát a helyi közigazgatásokban. Az vol-
 na az ideális, ha egy a községi, mint a me-
 gyei választásokon polgári listákat tenné-
 nek le.

— Meg vagyok róla győződve — monda-
 ta többek között Lapedatu —, hogy egyes ki-
 sebbségek is igen alkalmas elemek a helyi
 közigazgatás irányítására. A polgári listák-
 nak az összes társadalmi osztályokat, hiva-
 tásokat és politikai hitvallásokat magában
 kell foglalniok. A továbbiakban Laedatu kö-
 zölte, hogy meg kell tenni az előkészületeket
 a parlamenti választásokra és hiveinek utasi-
 tást adott a választási kampány megszerve-
 zésére.

Mihalache Slanicul Moldoveira érkezett.

ahol Costachescuval fog találkozni. Az Infor-
 mátia úgy értesül, hogy Costachescu Koloz-
 svárra készül, ahol Vaida Sándor nagyfontos-
 ságu megbeszélésen várja. Nemzeti parasz-
 párti körökben azt állítják, hogy Maniu a
 közeli napokban az országba érkezik, de
 nem utazik a fővárosba, hanem Kolozsváron
 száll meg. Innen rövid időre Badacsonyba
 utazik, majd Szováttára megy, ahol megvár-
 ja a politikai események kibontakozását.

Iunian — külügyminiszter?

A Lupta szerint a iunianisták azt a hirt
 terjesztették, hogy tárgyalások vannak folya-
 matban a nemzeti parasztpárt és radikális
 parasztpárt között a béke érdekében. A két
 csoport közötti fuzió egyik feltétele állító-
 lag az volna, hogy az elkövetkező nemzeti
 parasztpárti kongresszusból Iunian kapja meg
 a külügyi tárcát. Nemzeti parasztpárti kör-
 ökben azonban az a vélemény alakult ki,
 hogy a külügyminisztérium élére a pártnak
 S. G. Mironescut kell állítania, akinek ráter-
 mettsége és presztízse nem hasonlítható ősz-
 sze a Iunianével. A Lupta szerint egyébként
 a nemzeti parasztpárt a külügyi tárca élé-
 re más személyiségeket is tervebe vett. Így
 többek között szó van Gusti professzorról, a
 Vaida kormány volt közoktatásügyi minisz-
 téréből is.

A napokban megtörténik a formális hadüzenet Kína és Japán között

Borzalmas pusztítást végzett Tientsin polgári lakosságában a japánok bombázapora. Egyre szélesebb frontokon fellődik ki az északkeleti háború

Tókió, július 31. Egy kérdésre válaszol-
 va, hogy milyen magatartást tanusit a ja-
 pán kormány Kína legutóbbi egyezkedési
 javaslatára, Konoye herceg miniszterelnök
 kijelentette, hogy Japán új intézkedésekre
 kényszerül és még nem lehet tudni, hogy
 ezek miben állanak. Ugy tudják, hogy a
 császár utasította Konoyet, készítsen je-
 lentést a helyzetről. Politikai körökben
 úgy hiszik, hogy Tókió és Nanking között
 valószínűleg hadüzenetre kerül sor.

Egyidejű sanghai jelentés szerint a nan-
 kingi kormány véleménye szerint most már
 nem lehet békés utra terelni a kínai-
 japán konfliktust. A kínai kormány szá-
 mára most már minden közeledési kísérlet
 hiábavaló volna.

A japánok elfoglalták Tientsint

Sanghaiból jelentik, hogy a japánok teg-
 nap elfoglalták egész Tientsint, a kínai
 városrészt is beleértve. Előzőleg a kínai
 rendőrségi is kivonult a városból. Az újabb
 hódítás Taku kikötő elfoglalása után törté-
 nt. A kikötőből a japán csapatok felfej-
 lödték és frontot építettek a város körül
 és így új katonai zónát nyitottak meg a
 japánok számára, akik most ellenőrzésük
 alatt tartják az északkeleti vasuti hálóza-
 tot. A 38-ik kínai hadosztály maradvá-
 nyait a Pekinget környező dombokról el-
 űzték. A japánok délkeleti irányban nyo-
 mulnak előre és elérkeztek Csang-Shin-
 Tienig.

A tientsini kínai városban százával

*fekszenek a holttestek. Emberek ezrei,
 akiknek a házaikat a bombázások össze-
 rombolták, a szabad ég alatt töltötték
 az éjszakát.*

Nagyon sokan menekültek a francia terü-
 letre.

A japánok csiencsini hadműveletei, kí-
 nai becslés szerint, a polgári lakosságból
 hétszáz ember halálát okozták. Az áldozat-
 ok jórészt a repülőbombázás ölte meg.

Csiencsinnél jelentik újabban, hogy az
 elmult éjjel olasz katonák fegyverüket
 használták, hogy kínai szabadsapatokat
 verjenek vissza, akik be akartak hatolni
 az olasz területre, hogy onnan a folyó
 tulsó partján levő japán területre lővöl-
 dözhessenek.

Egyidejű nankingi jelentés szerint
 Észak-Kínában nagy előkészületeket tesz-
 nek. Ezek az előkészületek arra mutatnak,
 hogy rövidesen újabb nagy ütközetekre
 lehet számítani az északkeleti fronton. A
 csiencsini japán hadműveletek 200 pol-
 gári lakos halálát okozták. A halálesetek
 jórészt a repülőbombázások idézték elő.

**Kína kölcsönt vesz fel London-
 ban**

A nankingi kormány felhatalmazta dr
 Kung kínai pénzügyminisztert, hogy a lon-
 doni piacon kibocsátott kölcsönt aláírja. A
 kölcsön összegéből Kuang-Mey és Pekue-
 Pusiekhang között vasutvonalat építenek.
 A kölcsön első részlete hétmillió font.

VILAG TUKRE

PEKING

A távirati irodák 48 órája azt jelentik
 a világ minden tája felé, hogy Pekinget a
 Mennyei Birodalom ősi fővárosát bevették
 a japánok. Nem csoda, ha a szorgalmas
 újságolvasó hitetlenkedve fogadja a jelen-
 tést, akármilyen megbízhatónak látszó hír
 szolgálati forrásból ered is. A földteke
 másik pontján folyó testvérharc eléggé
 okuló példa a gondolkodóknak, hiszen a
 távirati irodák, már az elmult év decembe-
 rében nem egyszer és ugyanolyan meggyő-
 ző erővel Madridot is a felkelők kezére
 „juttatták”.

Pedig akkor sokkal valószínűbb volt a
 felkelőgyőzelem, mint most Peking bevé-
 tele, ha ismerjük az ősi kínai főváros to-
 pográfiaját, amelyet lehet agyonbombázni,
 de az eddig néhány napig folyó közelhar-
 cok semmi esetre sem járhattak a város
 bevételeivel.

Peking, vagy ahogy 1928 óta nevezik:
 Peiping a kínai alföld északkeleti szög-
 letében fekszik, közel az itt lévő hegység
 lábához a Hanho és a Pajho folyók között.
 Lakóinak száma, ha az elővárosokat is
 hozzászámítjuk, 1297.718 lélek. Konfucius
 odedjében a Pekinget is magába foglaló Jen
 állam tunguz állam volt. A város több iz-
 ben cserélt tunguz és kínai gazdát, míg
 1215-ben Dzsingisz khan mongoljai Pekin-
 get elszakították a tunguz Kin dinasztia-
 tól. Peking előbb tartományi főváros volt,
 majd 1264-ben Kublai Khan az egész mon-
 gol birodalom fővárosává tette. A Ming
 dinasztia idejében 1368-ban Peking fővá-
 rosi szerepét Nanking vette át, de 1421-től
 ismét visszakapta fővárosi szerepét. Egé-
 szen 1928-ig volt a Mennyei Birodalom fő-
 városa, azóta távoli fekvése miatt ismét
 háttérbe szorult és Nanking lett az új fő-
 város.

Peking mai alaprajzát Kublai khánnak
 köszönheti, aki agyagfallal vette körül a
 várost, amelyet sokkal később a Ming di-
 nasztia leromboltat és helyébe erős, ma is
 álló kőfalat emel. A város érdekes négy-
 zet alakú, amely körül négyzet alakban
 fut a külső várost körülvevő vastag kí-
 nai fal.

Az északi városban az ugynevezett csá-
 zári várost külön fal veszi körül. Ezenbe-
 lül széles árok tövében vörös fal húzódik,
 amely a császári palotát magába foglaló
 „tilos városrészt” választja el. A tilos vá-
 rosrésztől nyugatra északkeleti irányban
 tóisor vonul végig. A belső várost 23 km.
 hosszú 13 méter magas 11 m. széles fal
 veszi körül. Itt vannak a külképviseleti
 paloták, még pedig a német, orosz, fran-
 cia, belga, spanyol, olasz, angol, holland,
 USA és Japán követségi paloták. Az amer-
 rikai, olasz, angol és japán követségeknek
 1928 óta összesen 1800 emberből álló őrsé-
 gük van. Ebben a városrészben vannak a
 külföldi bankok és hatalmas, pazar luxus-
 szállodák. Itt van a város csillagvizsgáló
 intézete, amely 1279-ben épült és amelyet
 a legújabb időkben ujjaépítettek a jezui-
 ták. Ennek a városrésznek mindenképpen
 európai nagyváros arculata van. Itt van-
 nak az egyetemek, főiskolák és a jezui-
 ta katedrális.

A belső egykor titkos császárvárost 7
 kilométer hosszú és 16 m. vastag fal vá-
 lasztja el ettől a városrésztől. Ezt a falat
 az idők folyamán lassanként lerombolták,
 ma csak egy része áll már. Itt van az el-
 nöki és az érseki palota és a birodalmi
 egyetem, amelyet 1899-ben alapítottak és
 amely 1927-ben 2361 hallgatót számlált.

Három rádió-studiója is van a város-
 nak, ahol kínai és japán nyelven folynak
 az előadások. Van egy ugynevezett állami
 pedagógiai egyeteme, amelyet 1908-ban
 alapították és technológiája, amely szintén

ek

avatkozási tárgyalá-
 tudja megbocsátani An-
 osan el akarja ismerni
 írja a Matin. A La
 orosz kormány maga-
 ellensúlyozza a német-
 L'Epoque azt a részé-
 végül is Olaszország és
 békés kiegyezés útját.
 svájci elismerte Franco
 övetkeztében Franco is
 küld Svájcba.

szág diplomáciai képvé-
 let fogja viselni: „Fran-
 svájci kiküldöttje és
 közt élvezni fogja azo-
 keket a berni missziók

bb harctéri jelentések
 hogy a tegnapielőtti
 a tegnap újult erővel
 a Madrid környéki sza-
 nyezést mindenütt a
 magukhoz, melyek a
 száz tonnányi bombát
 ont állásaira. A bomba-
 vadászgépek is tá-

sági repülők megkísé-
 rőhadiszállás bombázá-
 zomban nem járt siker-
 dászgépek elűzték őket.
 társasági és 2 felkelő

zése szerint Csehszlo-
 engedélyezték a nyil-
 anyol néppront részére.
 egerősítésre szorul.

int egy tenge:alattjáró
 és Saustan nevű pet-
 hint „Mundutzmendi”
 eskedelmi hajókat kísért
 megtámadott hajók kö-
 ket szenvedett, az előb-
 zeli francia kikötőben

nem akartak
 bucaresti kór-
 gyiikos zsidó
 kást

Fruchter Léb harminc
 Borsá községből szár-
 munkakeje alatt az Po-
 leletéről az uccára ug-
 a mentők szedték fel,
 l hurcolták kórházról-
 sem akarta ingyen be-
 gekkel sikerült a men-
 kórházba elhelyezni öt
 lan betegsége miatt
 l. Allapota súlyos.

B SPORT

ctoria 2:2 (1:0)

elmek a körületi uszó-
 ágon

erületi uszóbjajnoságok
 ifjusági melluszást Se-
 ggyibbor uszója nyerte
 övel. Az 50 méteres
 1. (CAC), 2. Notá

gokon a harmadik be-
 ja-Haggibbor mérkőz-
 entlenül végződött. A
 zást állandó fölényben
 biztos gölját nem adta
 zetésnél pedig egy em-
 y így a Victoria biz-
 nyenformán a táblá-
 t, ha csak a megóvott
 ujjajásza nem vál-
 fordulóban tehát a csa-
 ppen sorakoznak fel:
 Universtatea 5 ponttal,
 4. Haggibbor 3 ponttal
 attal.

ra Lapozó R. B.
 ra Baroz L. Pop
 m: 18-80.

UBAT

ujkeleti. A Tsing-Hua egyetemen a kínai nyelven kívül angol és német nyelvű előadások is vannak. Pekingnek van mezőgazdasági főiskolája, azonkívül egy német nyelvű reáliskolája is. Van meteorológiai és geológiai intézete, botanikus és állatkertje. Európaiak nagyobb számban az 1860-as első boxerlázadás idején tették be a lábukat Pekingbe, amikor angol és francia csapatok szállták meg a várost. A fehér katonák rendteremtő intézkedései folytán a város rengeteg felbecsülhetetlen műemléke semmisült meg.

A második és nagyobb szabású 1900-as boxerlázadás idején nemzetközi katonaság szállta meg a várost és ezzel együtt a tilos városrészt is ekkor tette be először fehér ember a lábát.

Valószínű, hogy rengeteg pusztítást vittek végbe Pekingben a japánok „védelmi” bombái, kínai hullákkal szórták tele a város utcáit, de a legendáshírű 11 m. széles és 13 m. magas kínai fal és a kínaiak ellenállása még aligha semmisült meg, a távirati irodák jelentése ellenére is.

Londoni levél.

Közvélemény és külpolitika Angliában

— A. N., az Uj Kelet londoni tudósítójától —

Nem titok, hogy külföldön nagyon kevesen értik meg az angol mentalitást. Idegen mértékkel mérve, az angol középiskolák száma igazságon kevés, az angol kereskedő nagyon lassú, az angol katonaság túlságosan polgári és az angol diplomácia túlságosan naiv.

Természetesen, mindebben van egy szemernyi igazság. De csak idegen szemmel nézve. A valóság ezzel szemben az, hogy Anglia a világ legnagyobb, legerősebb, leggazdagabb és legvilágosabb birodalma. Nem szabad és nem lehet angol világpolitikát egy kontinentális kis állam szemzőgéből nézni. Diplomáciai és hadászati sakkhúzások, melyek egy kisebb államot tönkre tehetnek, alig esnek latba a Brit Világbirodalomnál. Társadalmi rangba való születés, jó nevelés, gyakran érethetők az emberen még akkor is, ha egy szót sem szót. Másrészt viselkedik az, aki máról-holnapra él, és megint másrészt az, aki bőséges anyagi tartalékokkal rendelkezik. A Brit Világbirodalom, a nemzetek társadalmában, politikailag és anyagilag a legelső helyen áll. Tud parancsolni, de tud finom és önfeláldozó is lenni. Anglia, az egyetlen nagyhatalom, mely nem hangos és arrogáns. Miért? Mert Angliában tulajdonképpen nem a kormány, hanem a közvélemény uralkodik. Az átlag angol talán kevésbé olvasott mint kontinentális testvére, de többet tud az élet praktikus oldaláról. Higgadtabb, halkabb, biblisabb és polgáriabb a szó legjobb értelmében. Az angol nem is akarja megérteni a fasiszta országokban divatos „heroikus életfelfogást”, mert ösztönyszerűen érzi, hogy hamis és veszélyes. A háborút, Amerikával együtt egy „kontinentális betegségnek” tekintik, melyet csak végtelen türelemmel lehet gyógyítani. Az angol közvélemény jól tudja, hogy Németországnak, mint nagyhatalomnak, joga volna gyarmatokra, de nem hajlandó jelenlegi militarista rezsimet bőséges nyersanyag-forrásokkal ellátni.

A világ legelső és legokosabb állama jól tudja, hogy neki nem szabad és nem illik presztizs politikát folytatni. Minden olasz és német sajtótámadást, minden gyarmati intrikát a hamis, heroikus ideológiának tulajdonít, mely egy szép napon úgy el fog tűnni, mint egy rossz álom. Ez a higgadt, alapjában véve testvéries életfelfogás az angolban egész természetesen. Angliában, minden más igazságszolgáltatási rendszerrel ellentétben a vádlottnak sokkal több joga van, mint a vádlónak...

Igy él és érez az angol nép és ennek megfelelően jár el az angol kormány. Nem lassúság és butaság, hanem magasabb etika van a külföld előtt érethetetlen külpolitika mögött. Anglia anyagi türelme nélkül, a spanyol polgárháború már rég egy új világháborúvá nőtt volna ki. Amíg a legcélszerűbb kilátás van békés megegyezésre, Anglia nem fog „erősebb módszereket” alkalmazni. De ha muszáj, minden angol kész az életét, hadszolgálati kötelezettség nélkül, feláldozni.

Ha a külföld megérti, hogy Anglia, végtelen bölcsességében fitymál a „presztizsre”, akkor már megértette az angol nemzet nagyságát és külpolitikáját.

— Gyengélkedés idején, különösen, ha a rosszulértelet még szorulás vagy keresztifjás is fokozza, az enyhe és igen kellemes hatású, természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral veve — mindig puha, könnyű székürítést és kielégítő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.

Maniu Gyula külföldről egyenesen Szovátára utazik, ahol nyilatkozni fog külföldi útjának eredményeiről és az őt ért vádakról

A furdóhelyen, ahová már a Maniusta irakció vezetői is megérkeztek, minden előkészületet megtettek a politikai fogadtatására

Szovátá, július 31. (Az Uj Kelet kiküldött munkatársától). Szovátá már évek óta jelentős szerepet játszik az erdélyi nemzeti parasztpárt életében.

Annak idején itt adott meg nem alkuvó programot ki a nemzeti parasztpárt maniuista frakciója, amelyet attól kezdve szimbolikusan szovátistáknak neveznek a román belpolitikai közvéleményben.

Ugy látszik Maniu Gyula még mindig hű Szovátához.

Legalább is erre vallanak azok az értesülések, amelyek ezt a furdóhelyen szereztek.

Külföldi útja alatt, már több lap munkatársa akart vele intervjút csinálni, egyszer adott csupán nyilatkozatot és akkor is magánügyben. Tílea ellene felhozott vádjaiával kapcsolatosan beszélt akkor az újságíróknak. Ezért kétszeres érdeklődéssel várja a külföldről hazatérő Maniu nyilatkozatait a közvélemény.

Ha egyáltalán lehet következtetni a politikában és ha a nemzeti parasztpárt egyes vidéki frakcióinak vezetői, akik most a szovátai Medve-tóban lubickolnak, jól vannak informálva, akkor Maniu Gyula Szovátára tér vissza és itt számol be először híveinek útjáról és annak eredményeiről.

Szovátán, ma már nemcsak politikai körökben, hanem furdókban, éttermekben és szórakozóhelyeken is mindenki arról beszél, hogy nem sokára Maniu Gyula ideérkezik és a politikai fogadtatására már meg is történtek a legelső előkészületek.

Maniu, aki régi vendége Szovátának, eddig csak szeptemberben vagy júniusban, tehát az elő- vagy utószezonban szokott Szovátára jönni, ahol gégebántalmait kezelte és ezért nem volt alkalmuk még a furdóvendégeknek Maniut látniok.

Maniu azonban valószínűleg abból indul ki, hogy az idén, most a legrekenőbb nyárban politikai főszézen is van és ezért keresi fel ebben az időszakban Szovátát.

Ami Maniu Gyula egyik híve mond...

A tervezett Maniu-látogatással kapcsolatban naponként érkeznek Szovátára a nemzeti parasztpárt maniuista frakcióinak vezetői, akik már minden előkészületet megtettek a Vezér fogadtatására.

A Doina-villában lefoglalták Maniu részére azt a szobát amelyből a legszebb kilátás nyílik és amelyben Maniu mindig lakni szokott és amely ezáltal biztosan érdekes tanácskozással színhelye lesz.

Az erdőkerülő, aki egyik közeli faluban lakik és aki reggeli sétáiban el szokta kisérni Maniu Gyulát a közeli hegyekbe, szintén értesítették már a volt miniszterelnök látogatásáról, de készenlétben van már a furdóhelyen élő volt csendőrmester, egy kedves, idős nyugdíjas is, aki Maniu szabadkozása ellenére mindig szolgálatot teljesít Maniu körül, a volt elnök érkezésére.

Maniu Gyula tehát, ha csak közben, előre nem látott okokból meg nem változtatja elhatározását, pár nap múlva ide érkezik Szovátára. Ebből az alkalomból rövid beszélgetést folytatunk az egyik erdélyi nemzeti parasztpárti maniuista frakció vezetőjével, aki a következőket mondja:

— Nem értesítettek hivatalos formában minket arról, hogy Maniu Gyula ide érkezik, de a híradás valahonnan elindult és az mint egy láthatatlan rádió érkezett el hozzánk.

— Eljöttünk tehát, hogy Maniu Gyulával, hosszas külföldi útja után beszélhessünk és hogy a vezér elmondhassa nekünk, hogy mit végzett külföldön, mert réá most kétszeresen szüksége van a hazának.

— Megvagyok győződve róla, hogy Maniu Gyula, szűkebbkörű értekezletein kívül, amelyeket híveivel fog megtartani, alkalmat fog találni arra is, hogy a sajtónak is nyilatkozzék külföldi útjának eredményeiről és az őt ért vádakról.

— Pontos terminust még mi sem tudunk Maniu érkezését illetően — mondja informá-

torom — de tudjuk, hogy karlsbadi kuráját befejezte és a jövő hét elején visszatér az országba, amely a nemzeti parasztpárt, fényes választási eredményével fogadja a hazaérkező politikust.

Maniu visszavonul?

Az egyik bukaresti lap ellenőrizhetetlen forrásra hivatkozva azt közölte — mondjuk informátoromnak — hogy Maniu Gyula visszavonul a politikától.

— Ezt a hírt minden évben elindítják — mondja mosolygva a nemzeti parasztpárti politikai — és megnyugtatom azokat, akik ennek a hírek lanszizozásával valamelyes célt szolgálnak, hogy Maniu Gyula addig fogja

szolgálni hazája ügyeit, amíg reá szükség lesz.

— Maniura pedig mindig szükség van ebben az országban...

Eddig tart a magánjellegű információ, míg a furdógazgatóság konkrét és hivatalos formában nem óhajt nyilatkozni Maniu látogatásáról, hiszen látogatásának közlését minden alkalommal eltította Maniu Gyula.

Ott vagyok azonban a furdógazgatóságon, mikor a napi posta megérkezik s látom, hogy a hatalmas levelesdobban több külföldi színes belyeggel ellátott levél érkezik egy új vendég címére.

Az új vendég Maniu Gyula...

Benczel Béla.

Még vehet sorsjegyet a Zsidókórház tárgysorsjátékára!

Cluj, július 31. (Az Uj Kelet tud.) A Zsidókórház augusztus ötödiki nyerevény-tárgy húzását nagy érdeklődés előzi meg. A közönség igyekszik kiaknázni a hátralévő napokat arra, hogy sorsjegyet vásároljon, mely egyrészt a Zsidókórháznak juttat jelentős összeget, másrészt pedig a húzás rendkívül értékes tárgyai miatt is, amelyek minden háznál nélkülözhetetlenek.

Emellett azonban gondolnia kell a közönségnek arra, hogy ez a kiváló intézmény

most nagy fejlődésen megy keresztül, kiváló szakemberei széleskörű programot dolgoztak ki és ennek a programnak megvalósításához pénz kell. A pénz szerzésnek egyik forrása a Zsidókórház folyamatban lévő sorsjátéka. Minden zsidó, aki tudja, hogy szenvedő testvérei számára kórházra szükség van, érezze kötelességének a Zsidókórház sorsjegyének megvásárlását. A hátralévő néhány napon még mindenki megveheti sorsjegyét az árusoknál.

Még mindig homály fedi a nagyváradi és kolozsvári pénzügyi vizsgálatot

A Curenții újabb értesülései a nagyváradi pénzügyi vizsgálatról Christea vezérigazgatót várják Nagyváradon

Oradea, július 31. A Curenții mai számában ismét foglalkozik a nagyváradi és kolozsvári pénzügyi vizsgálatról.

A lap szerint Cristu Simionescu alminiszter környezetéből azt a felvilágosítást adták, hogy a vizsgálat nem Stan special-inspektor működése ellen irányult.

A vizsgálat — írja a Curenții — azokkal a pénzügyi házkutatásokkal állott összefüggésben, amelyek egy hónappal ezelőtt történtek Nagyváradon. — Stan inspektor rendeletére több cég üzleti könyvét lefoglalták és egy bizottság megkezdte azok felülvizsgálását. Közben azonban Stan inspektort visszahívták Bucurestibe, ahol a fellebbezési bizottságnak kellett résztvennie és ezért a nagyváradi könyvvizsgálat a bizottságra maradt.

— Ami az adócsalásokat illeti — írja a lap — a pénzügyminisztérium közegei fogják megállapítani, hogy valóban léteznek-e ilyenek és milyen kapcsolatuk van az oradeai pénzügyigazgatóság szerveivel. Ezzel egyidejűleg meg fogják vizsgálni az összes nagyváradi adókövetéseket.

A Porunca Vremii is foglalkozik a kérdéssel és azt írja, hogy adó-elitkolásokról nem lehet szó, legfeljebb arról, hogy engedékenység volt egyes adókövetéseknél (?). Egyes lapok 400 millió lejes adóeltilkolásról írtak, amikor a kereskedelmi és ipari adó összege az egész költségvetésben 736 millió lej.

Az összes fővárosi lapok egyébként egybehangzóan megállapítják, hogy tisztán nem lehet látni az ügyben. Nincs kizárva az sem, hogy politikai háttere van a vizsgálatnak miután Stan special-inspektor rokona Madgearunak.

A Nagyváradon tartózkodó két pénzügyi kontrollor tegnap befejezte működését. Utóljára a Phobus vasgyár könyveit vizsgálták felül. A felülvizsgálat után a könyveket kiadták a gyárnak. Ezután a kontrollorok várakozási állappontra helyezkedtek és Bucurestiből telefonértesítést

vártak, arra vonatkozóan, hogy mi történnik velük. A kontrollorok azt remélték, hogy visszarendelik őket Bucurestibe és véget ér a kiküldetésük. Ehelyett azonban Christea vezérigazgató hívta fel őket telefonon és közölte, hogy leutazik Nagyváradra és úgy rendelkezett, hogy a kontrollorok várják őt be. A vezérigazgató hét-főn vagy szerdán érkezik Nagyváradra. Egyelőre nem tudják, hogy a vezérigazgató milyen ügyben érkezik Nagyváradra és hogy látogatása összefüggésben van-e az államtitkár látogatásával, vagy pedig teljesen független attól. Nincs kizárva, hogy esetleg másirányú vizsgálatot indít meg és annál akarja igénybevenni a kontrollorok segítségét. A kontrollorok — mivel más dolguk egyelőre nincs — a vezérigazgató ideérkezéséig felveszik a visszaélési jegyzőkönyvet azokkal a cégekkel szemben, amelyeknél szabálytalanságot állapítottak meg.

A timisoarai

nyilvánosságú fiuiceummal és kereskedelmi liceummal kapcsolatos

kóser internátusban

az évi ellátási díj igen mérsékelt mind a két, mind a több ágyas szobákban lakók részére. A fiuiceum I. o. tanuló felvételi vizsgálatára szeptember 3-án, fiu kereskedelmi liceum V. oszt. tanuló felvételi vizsgálatára szept. 6-án lesz. Prospektust küld az igazgatóság.

Rendkívül olcsón

Máriavölgy furdó Ferdinand villa földszintjén kaphatók szobák és ort. kóser ellátás.

Zürich, július 31. Zürichbe, hogy 3-án a Tonhalnista világkorszak, a jelek lentőségteljeslom történeté bizottság jeleszögezni álltásával a marval és a zsidóben. A hozandlentőségük, csak a négyzdó, hanem azra és így a egész zsidóiban fog állan. A Jewish Adáit Zürichbe

Szerdán, július 31. ben 150 delegvilágkonferen nyílt meg a A Mizrahi-k Wolf Gold (N A Mizrahi k tása ellen. Ra ta Samuel lora oda nyilatkoz haladja tul E 40 százalékát. A Clariden ahol a Jewis egyenruhás alakított gárörhatóságok kedéseket tet szus egész táják. Az Espl világszervezet kongresszus“ cionista k Ugyezen épül postahivatala használ „A z resszus“ fel

Mint azt alapján megmeti tanács, Genfben tar bizottság elő pontját képv A küldöttség rabbi Usiel, tak a mand nökével, Wil Ugyancsak lentése alap tervvel szem hogy ideigle a népszövets ág tárgyalá tárgyalásai e nek igénybe egyaránt tar lesz a bizott valamelyes son ki e tást minden hogy a bizo politikai kér egy tehát m

utazik,
ényeiről

okészületet

amig reá szükség

ndig szükség van ob-

legű információ, míg

krét és hivatalos for-

tkozni Maniu látoga-

sának közlését min-

a Maniu Gyula.

a fűrdőigazgatóson,

érkezik s látom, hogy

n több külföldi színes

érkezik egy új vendég

Gyula...

Benczel Béla.

Zsidó-

ára!

megy keresztül, ki-

eskörű programot

a programnak meg-

a pénz szerzésnek

kórház folyamatban

en zsidó, aki tudja,

ei számára kórház-

e köteletségének a

enek megvásárlását.

apon még mindenki

z árusoknál.

a nagy-

nzügyi

vi vizsgálatról

ndon

óan, hogy mi tör-

llorok azt remélték,

ket Bucurestibe és

k. Ehelyett azonban

hivta fel őket te-

gy leutazik Nagyvá-

ett, hogy a kontrol-

vezérigazgató hét-

ezik Nagyváradra,

hogy a vezérigazga-

zik Nagyváradra és

függésben van-e az

val, vagy pedig tel-

Nincs kizárva, hogy

gálatot indít meg

vebenni a kontrol-

ntrollorok — mivel

ncs — a vezérigaz-

veszik a visszaélei

a cégekkel szem-

lytalanságot állapi-

soarai

mmal és kereskedel-

kapcsolatos

ser

usban

n mérsékelt mind a

as szobákban lakók

o. tanulói felvételi

3-án, fiu kereske-

Kedden megnyílik Zürichben a történelmi jelentőségű huszadik cionista világkongresszus

**Károly király audiencián fogadta Vladimir Jabotinszkijt és előtte a palesztinai határok ki-
szélesítésének szükségességéről nyilatkozott? A Daily Express állást foglal az ellen,
hogy a romániai zsidókérdést tömeges palesztinai kivándorlással oldják meg**

**Az angol gyarmatügyi miniszter helyetteje kijelentette,
hogy a határok még nem véglegesek**

Zürich, július 31. A világ minden részéből számos delegátus érkezett már meg Zürichbe, hogy részt vegyen az augusztus 3-án a Tonhalleban megnyíló huszadik cionista világkongresszuson. Ez a kongresszus, a jelek szerint, egyike lesz a legjelentőségesebbeknek a cionista mozgalom történetében. Mindenekelőtt is a Peel-bizottság jelentésével fog foglalkozni és leszögezni álláspontját Palesztina felosztásával a mandátum részleges kritizálásával és a zsidó állam megteremtésével szemben. A hozandó határozatok történelmi jelentőségűek, sorsdöntő fontosságúak nemcsak a négyezer Palesztinában élő zsidó, hanem az egész világ zsidósága számára és így a kongresszus kétségtelenül az egész zsidó világ figyelmének gyújtópontjában fog állani.

A Jewish Agency már megnyitotta irodáját Zürichben. Chaim Weizmann profesz-

szor, az Agency elnöke, David Ben Gurion, a politikai osztály vezetője az exekutívé többi tagjaival együtt szerdán Zürichbe érkeztek, innen Weizmann és Ben Gurion azonnal tovább utaztak Genfbe, hogy részt vegyenek a mandátumbizottság ülésén. Az exekutívé tagjai s a különböző cionista frakció vezetői között beható tárgyalások folynak a kongresszus problémái fölött. A különböző pártok már megnyitották konferenciájukat, amelyek állást foglalnak a kongresszus napirendjén szereplő kérdésekkel szemben. Az eddigi eredmények szerint 432 delegátust választottak meg a cionista világkongresszusra, ebből 201 az Erec Jisráél Haovedethez, 110 a Klál cionisták A. csoportjához, 33 a Klál cionisták B. csoportjához tartozik, 70 mizrachista és 8 zsidó állampárti. 10 delegátust pártonkívüli programmal választottak meg.

ra. A pontos határok lefektetésével kapcsolatos döntés csak egy későbbi időpontban fog megtörténni.

Williams: Daganjat, Palesztina első 1922-ös felosztása során is kivonák Transzjordániából.

Sir Lambert: Mint már mondtam, ez a kérdés nem aktuális.

Williams: Daganjat huszonhét évvel ez előtt alapították. A kolóniának a zsidó Palesztinától való elszakítása megsemmisíti a telepítés gazdasági bázisát, miután ez a kolónia a nevelés, a termékek elhelyezése és más vonatkozásokban a Jordán nyugati partján lévő kolóniákkal szoros együttműködésben van.

Chamberlain Palesztináról is tárgyalt Grandival

A Daily Telegraph jelentése szerint Grandi londoni olasz nagykövét Chamberlain miniszterelnöknek tett látogatása alkalmával szóba került Palesztina kérdése is. Chamberlain felhívta Grandi figyelmét arra a propagandára, melyet az olaszok az arabok körében kifejtenek. A bari olasz leadóállomás július 28-án arab-nyelvű nyilatkozatot közzétett, amely többek között a következőket mondja:

„Mi hallgatást parancsoltunk magunkra Palesztina kérdésében. Vártunk, amíg az angol parlament meghozza döntését. Most a kérdés a mandátumbizottság elé kerül, ahol Olaszország is hallatni fogja

hangját. Be fog bizonyosodni, hogy Olaszország a mohamedánokkal szemben szívélyes érzéseket táplál.”

A varsói rádió ugyancsak július 28-án hivatalos helyről közölte a hírt, hogy Lengyelország elvben hozzájárult Palesztina felosztásának tervéhez. A genfi lengyel delegáció azonban azon lesz, hogy a tervezett zsidó állam határait minél inkább kiszélesítsék és tegyenek ezáltal nagyobb arányú zsidó bevándorlást lehetővé.

Károly király kihallgatáson fogadta Jabotinszkijt

A Daily Express július 29-i száma vezércikkben foglal állást azon törekvések ellen, hogy a romániai zsidókérdést Palesztinába irányított tömeges kivándorlás útján oldják meg. A lap közli a hírt, amely szerint Károly király kihallgatáson fogadta Vladimir Jabotinszkijt, a revizionisták vezérét és előtte ugy nyilatkozott, hogy a zsidó nemzeti otthon határait ki kell bővíteni, hogy ezáltal lehetővé váljék egy Romániából való tömeges zsidó kivándorlás. A Daily Express a következő megjegyzéseket fűzi ehhez:

„Károly király országában mintegy ötszáz ezer zsidó él; ezekkel nem tulságosan jól bántak. Románia abban a helyzetben volna, hogy elertarta őket, mert ez az ország egyike lehetne a leggazdagabbnak Európában, ha okosan kihasználnák. A félmillió között bizonyára akadnak emberek, akik ezt az okosságot rendelkezésre bocsátanák, ha erre lehetőséget adnának nekik.”

Az amerikai szakszervezetek a felosztás ellen

Washingtoni jelentés szerint az amerikai szakszervezeti szövetség elnökének, William Green-nek aláírásával ellátott nyilatkozatban állást foglal Palesztina felosztása ellen és minden amerikai felszólít az ellen való tiltakozásra. A nyilatkozat a tervet „igazságtalannak és emberellenesnek” minősíti a zsidók millióival szemben, akiknek egyetlen reménye Palesztina és akiket felosztás esetén a megsemmisülés fenyeget. A mandátumot nem azért adták Angliának, hogy felossza Palesztinát, hanem hogy ott a zsidóknak adott ígérete értelmében előmozdítsa az otthon megteremtését.

Nagyszabású előkészületek a cionista világkongresszusra

Szerdán, július 28-án megnyílt Zürichben 150 delegátus jelenlétében a Mizrahi világkonferenciája. Ugyanezen a napon nyílt meg a munkaspárt konferenciája is. A Mizrahi-konferencián az elnöklő rabbi Wolf Gold (Newyork) kijelentette, hogy a Mizrahi állást foglal Palesztina felosztása ellen. Rabbi Wolf Gold élesen támadta Samuel lordot, aki a felsőház vitájában oda nyilatkozott, hogy a zsidók száma ne haladja túl Palesztina összlakosságának 40 százalékát.

A Clariden-Hof épületének bejáratánál, ahol a Jewish Agency főirodája székel, egyenruhás rendőrökből és detektívekből alakított gárda őrködik. A zürichi rendőrhatalóságok messzemenő biztonsági intézkedéseket tettek. A Tonhallét a kongresszus egész tartama alatt őrizet alatt tartják. Az Esplanade épületében a cionista világszervezet „a negyven éves cionista kongresszus” név alatt kiállítást rendez a cionista kongresszusok történetéről. Ugyezen épületben működik a kongresszus postahivatala is, amely külön bélyegzőt használ. „A zürichi huszadik cionista kongresszus” felirással.

Csak a népszövetségi tanács fog dönteni Palesztina felosztása kérdésében

Mint azt tudósítónk telefonjelentése alapján megírtuk, a palesztinai zsidó nemzeti tanács, a Vaad Leumi küldöttsége Genfben tartózkodik, hogy a mandátumbizottság előtt a palesztinai zsidóság álláspontját képviselje a felosztás kérdésében. A küldöttség tagjai: dr. A. Katzenelson, rabbi Usiel, M. Eliás megbeszélést folytattak a mandátum-bizottság helyettes elnökével, William Rappard professzorral. Ugyancsak megírtuk tudósítónk telefonjelentése alapján, hogy a mandátum-bizottság nem fog állást foglalni a felosztási tervvel szemben, csupán arra szorítkozik, hogy ideiglenes jelentésben foglalja össze a népszövetségi tanács számára a bizottság tárgyalásainak anyagát. A bizottság tárgyalásai előreláthatólag két hetet vesznek igénybe. A zsidók és arabok részéről egyaránt tanúsított ellenállás folytán nem lesz a bizottság abban a helyzetben, hogy valamelyes állásfoglalást kristályosíthasson ki e tárgyalásokból. Ezt a magatartást mindenesetre megindokolhatja azzal, hogy a bizottság csak technikai, de nem politikai kérdések megoldására hivatott. Így tehát magának a Népszövetségi taná-

csának kell meghozni a döntést, amely viszont a Népszövetség alkotmánya értelmében egyhangú kell, hogy legyen.

A jelek szerint erre az egyhangú szavazatra ma kevés kilátás van. Az angol tervek azonban egyéb akadályokba ütköznek. Anglia és az Egyesült Államok közötti szerződés-szerű megállapodások kötelezik az angol kormányt arra, hogy minden Palesztina jelenlegi statutumát érintő változás tekintetében kikéri Amerika hozzájárulását. Az Amerikában élő ötmillió zsidó azonban teljes erővel igyekszik befolyását érvényesíteni az ellen hogy Amerika a felosztáshoz hozzájáruljon. A Daily Telegraph tudósítója szerint amerikai zsidó körök felvették a kapcsolatot a kormánnyal, amellyel tárgyalások folynak a felosztási terv elhalasztása érdekében.

Még nem végleges a zsidó állam határa

T. Williams képviselő az alsóház szerdai ülésén meginterpellálta az angol kormányt Daganja, az egyik legfontosabb és legrégibb palesztinai zsidó kolónia kérdésében, amelyet a felosztási terv ismeretesen az araboknak ítél oda. A távollévő gyarmatügyi miniszter nevében Lambert Ward azt válaszolta, hogy még elég idő van az ilyen kérdésekkel való foglalkozás-

Amália Earhart él!

Szerelmesével egy korall szigetre ment és nem tér többé vissza férjéhez

Bucuresti, július 31. Az amerikai lapok nyomán a fővárosi lapok nagy cikkekből számolnak be az eltűnt óceán-repülő Amalia Earhart sorsáról. Mint ismeretes, a világ-hírű óceánrepülő nő valmerő rekordjavítási kísérlete közben az Óceán felett eltűnt és az amerikai légi és hadiflotta tizennégy napig kereste azokon a helyeken, ahonnan az utolsó SOS jel érkezett Amalia Earhart gépéről. Két hét után befejezték a kutatási kísérleteket s a repülés hőseinek fényes galériájába helyezték a msolygó arcú szép szőke amerikai asszonyt.

Az amerikai sajtó, mint a bucaresti lapok írják, azt írja, biztos értesülés nyomán, hogy

Amelia Earhart él és az egyik korallszigeten tölti mézeshehetét Fred Nohan szikratávirárosszal, akit repülőgépen vitt magával rekordjavítási kísérletére.

A fantasztikus cikk szerint Amalia Earhart és Fred Nohan már gyermekkorukban szerették egymást s együtt jártak iskolába, de az élet elsodorta egymástól. Amalia Earhart férjhezment és öt éve volt már asszony, amikor tavaly találkozott Fred Nohannal, aki az egyik nagy technikai vállalat mérnöke.

A szerelem hamar kivirágzott ismét közöttük s az akkor már világhíres nő bátorította a mérnököt, elválni ugyan nem tud, de módját ejti, hogy mégis összekerüljenek. A pilótánő utasítására Fred Nohan hat hónap alatt elvégezte a szikratávirászi tanfolyamot és le-szerződöttette maga mellé, hogy együtt indulnak óceánrepülési utjukra. Amalia Earhart férje erről természetesen mit sem tudott.

A lapok szerint Amalia Earhart az egyik általa felfedezett korall-szigeten van szerelmével együtt. A szigetre leszálltak, a gépet felgyújtották és a tengerbe dobták, hogy ha keresésükre indulnak, megtalálják majd a repülőgép roncsait, azt higylék, hogy a tengerbe pusztult. Az amerikai lapok szerint a benszülőttek között él Amalia Earhart szerelmével és minden utat felégettek maguk mögött és nem akarnak visszatérni sohasem.

Az amerikai lapok cikke óriási szenzációt keltett és hír szerint a nagy világlapok riporterei már el is indultak a megjelölt korallsziget felé, hogy megállapíthassák igaz-e a hír Amalia Earhart regényes szerelméről.

Ehségstrájkot kezdett kétszáz hindu politikai fogoly. Simlából jelentik: Az Andaman indiai szigeten lévő börtön kétszáz foglyra éhségstrájkba kezdett. A strájk már július 24-ike óta tart. A foglyok azt követelik, hogy a politikai foglyokat engedjék szabadon, vagy pedig jobb bánásmódot biztosítsanak számukra.

Átalakítás miatt

olcsó
elárusítás

Gólya áruházban

KAREL CAPEK:

A BAGOLY

Talán nem is volt bagoly, hanem egy közönséges középeurópai kanakuc (Athene noctua Scop), azonban valamennyien rásütöték, hogy bagoly. A bagolyról köztudomású, hogy kitömve és a molyoktól meglehetősen megrághva az iskolák szertáiraiban található, ahol osonka ágon ül, naftalintól illatozik szüntelenül és az ifjuság oktatására szolgál; továbbá ex libriseken látható, ahol két vagy három vastag könyven ülve kérkedik a kiváló és szinte docenti okosságával, olvasottságával. A kanakucok azonban éppen ellenkezőleg leggyakrabban az újságokban jelennek meg, ahol az ifjuság erkölcsi bukásáról, annak törvényszerűségéről, cikkeznek, nehéz felhőkről az európai láthatáron, vagy valamilyen elkövetkezendő gazdasági csapásról írnak. Annál nagyobb meglepetésben részesül a modern, iskolát elvégzett ember, midőn szemmel láthatóan tapasztalja, hogy a bagoly (vagy kanakuc) élő alakban is létezik az ugynevezett szabad te mézetben.

Verőfényes nap volt és ez a bagoly nem ült sem vastag könyveken, sem váromokon, ahogy ezt kedves olvasó elvárnád, hanem a földön, a fűben és nyugodtan aludt. Messziről apró, szürke rögnék látszott, és csak közelebről adott magáról némi életjelet, azzal hogy fejét utánunk csavarta, forgatta, de hogy szemét is kinyissa, arra nyilvánvalóan nem érdemesített bennünket; világosan tudtukra adta, hogy habár jelenlétünk nagyon megörvendezteté, de már legfőbb ideje, hogy eltávozzunk. Ez okból aztán nem is tudtam aprólékosabban megvizsgálni, hogy milyenek a hallószervei, tényleg van-e vizere és nincs-e golyvája.

Kézimunkájuk mellett elszundított, fehér parókájú öregeske dámákra emlékeztetett. Egész szimpatikus és ódivatu volt; hazavittük és elhelyeztük volna egy ketreben, vagy a

könyvtárban, de azt hiszem nehezebb-e esett volna egeret fogni a részére; és lábujhegyen távoztunk el vak és zárt tekintetétől kísérvé.

Furcsának tarthatod kedves olvasó, hogy némely állat milyen ósdi kinézetű, mintha nem is ebbe a világba tartozna. Egy ilyen bagoly idomult és ódon hatást vált ki, mint például Puchmayer versei, vagy mint egy vén asszony után húzódó siepp. Az ember szinte meghatódik, ha ilyenekkel találkozik. Ezekből látja, hogy tényleg igaz, hogy valaha hordtak szepteket és hogy voltak a világon élő bagolyok; ki is mondaná ezt! Egyszerre az ember egészen más, ódon világban érzi magát; csak az hiányzik még, hogy a folyóból egy viziember zöld frakkban, napsugártól övezve egyszerre csak kiemelkedjék a habokból egy hal-farkú, aranykoronájú vizitündér kíséretében. Az hiányzik, hogy az uton közeledjen felénk egy postakocsi, piros untdő postással és hozzon a számunkra egy kék bélyeget Mauriciusból. Minden lehetséges ebben az öregéleti világban; bagolyok és kanakucok is vannak; és léteznek még más titokzatos jelenségek; csak hogy az embernek vigyáznia kell hogy össze ne tévessze őket a fűben fekvő szürke röggel.

Szegény bagolyocská, talán csak itt felejtették; talán elvesztette az utat valamilyen ósdi, zavartalan világba. Tudod mit, kedves olvasó egy hirdetés adnék föl: „Egy madár, nem modern világnézettel, keresi az ósdi világnak egy kis részét. Lapos tető és rádióval felszerelt ház kizárva. Ajánlatok „Legszívesebben rom-jelisével a kiadóba“. No ez aztán igazán furcsa volna, ha ezen a világon nem volna található egy zug, ahol helye volna a bagolyoknak, könyveknek és Athene tudományának.

Cseh eredetiből fordította:
Kertész Dénes.

KÖZGAZDASÁG

Ujból módosítják a konverziós törvényt

Az igazságügyminisztériumban csütörtökön értekezletet tartottak, amelyen a konverziós törvényen szükségessé vált módosításokat beszélték meg. Az előkészített javaslatok a konverziós törvény megszövegezésére vonatkoznak, s egy értelemben, hogy a bírói fórumnak nagyobb beavatkozási lehetőséget nyújtanak mindazon esetek elbírálásához, amikor a konverziós adós fizetési kötelezettségeinek nem tesz rendesen eleget.

A javaslat szerint nem adnak több türelmi időt annak az adósnak aki két esetleges konverziós részletet nem egyenlített ki. Ezekben az esetekben az adós ellen végrehajtási eljárást fognak fogantatni. A jövőben a bíróságok mérlegelésére bízzák azoknak az indokoknak az elbírálását,

amelyek alapján az adós fizetési kötelezettségére halasztást kér.

A konverziós törvény módosítását rendeltetvény formájában közelebről életbe is léptetik.

Arlejtések

Igazságügyminisztérium: Augusztus 7-én irodalmi szerek beszerzése. Óvadék 30.000 lej.

CFR. vezérigazgatósága, Bucuresti: Augusztus 5-én 495 félig bélelt bunda és 3423 teljesen szőrmével bélelt bunda beszerzése. Augusztus 5-én 20.000 darab báránybőr beszerzése bundák bélelésére. Ugyanezen a napon 10.000 méter köpenyposztó beszerzése.

Sajtó alatt!

Még mindig...

Barzilay István
novellás kötete10
novella

az erdélyi zsidóság életéről, ifjuságának problémáiról, chaluco-mozgalmának mozzanatairól. Az első erdélyi könyv, mely irodalmi formában tárja fel az erdélyi zsidó nép életét. Megrendelhető 100 lej előzetes beküldése ellenében (vidékre még 10 lej portóköltség) az Uj Kelet kiadóhivatalában.

A szatmári mintavásáron
Victor Slavescu volt pénzügy-
miniszter elnökletével értekezletre
ülnek össze az Ugir tagjai

Tudnivalók a 75 százalékos áruszállítási kedvezményről. A cseh vasutak 50 százalékos kedvezményt fognak nyújtani a szatmári mintavásárra utazóknak

Satunare, július 31. (Az Uj Kelet tud.) A szatmári kiállítás és mintavásár rendezése lázas előkészületeket folytat a külsőben álló nagyszabású gazdasági eseménnyel kapcsolatban. Grecu Joan kamarai főtthkar, a mintavásár főrendezője pénteken távbeszélőn érintkezésbe lépett a bucaresti cseh követséggel, a cseh utazási kedvezmény kieszikölése érdekében. A mintavásár rendezése, a Kassai Kereskedelmi és Iparkamara jóakaratu támogatásában bizva, feltétlenül reméli, hogy a cseh vasut megadja a szatmári mintavásárra utazóknak az 50 százalékos jegykedvezményt, ami a mintavásár hatalmas látogatottságát eredményezi majd.

Kongresszusok és ünnepélek egész sora

fogja a grandiózus mintavásárt tartani. Így augusztus 15-én Szatmárra érkezik Victor Slavescu volt pénzügyminiszter, az Ugir elnöke és elnököl a gyáriparosok fontos országgrési értekezletén.

A CFR 75 százalékos tarifa kedvezményt nyújt a kiállítóknak az áru visszaszállításánál. Ezt a kedvezményt a feladás előtt írásban kell kérni és megjelölnöd, hogy a feladott áru a kiállításon vesz részt. A kiállításra szánt árut nem szabad más célú áruval keverten feladni, mert elveszti a szállítási kedvezményt. A visszaszállítási kedvezmény érvényes akkor is, ha a mintavásárra az áru egy részét eladták. A vasutat az uton elveszett áruért anyagi felelősséget vállal.

Mi újság a külföldi piacokon?

Augusztus 3-án a csehszlovákiai Podedbradyban kezdődnek a kereskedeiml tárgyalások Magyarország és Csehszlovákia között, melyeknek az a célja, hogy hatévi szünet után végleges kereskedelmi szerződés jöjjön létre a két ország között. Arra számítanak, hogy ezek a tárgyalások három hetet vesznek igénybe. E tárgyalások előterében különösen a csehszlovák ipar sérelmei lesznek. Arról van ugyanis szó, hogy május végéig az 1936 december 22-én létrejött kompenzációs megállapodás keretében mindössze hétmillió csehkrona értékű ipari szállítás történt és kifizetésre ennek az összegnek csak 50 százaléka került. Ilyen módon a csehszlovákiai ipari kontingenseket alig 50 százalék erejéig használták ki. A nyersanyagok csoportjában Magyarország csak egyes speciális nyersanyagokra ad behozatali engedélyeket, míg az ugyane csoportba tartozó ipari termékeket csupán egész kis mértékben enged be. Ennek oka elsősorban arra vezethető vissza, hogy azok a kontingentált magyar áruk viszont, amelyek a csehszlovák piacon nincsenek bevezetve, ott csak igen nehezen helyezhetők el. Csehszlovák részről ezenkívül még azt is panaszzák, hogy egyes textil-, porcellán- és üvegarukra Magyarország egyáltalában nem ad behozatali engedélyt. A csehszlovák ipar ezért elsősorban a most meginduló tárgyalások során az ipari kivitel megfelelő előmozdítását sürgeti, mert enélkül, a csehszlovák álláspont szerint, a két ország közötti kereskedelmi forgalom nem alakulhat zavartalanul. A Csehszlovákia részéről felmerült kívánságokkal szemben természetesen Magyarország is megfelelő követeléseket támaszt, amelyek elsősorban a mezőgazdasági kivitel élénkítésével kapcsolatosak.

Létrejött az első kompenzációs tranzakció Abesszinia és Magyarország között. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és az Angol-Magyar Bank ez év elején alapította meg a Magyar-Etiopiai Kereskedelmi KR-t abból a célból, hogy Abesszinia és Magyarország közötti árucsereforgalmat megindítsa. Az új társaság ebben az irányban már hónapokkal ezelőtt megkezdte előkészítő munkáját s az most eredményre is vezetett, amennyiben az első nagy üzlet már létre is jött. A Magyar-Etiopiai Kereskedelmi Kft. ugyanis engedélyt kapott az olasz kormánytól abessziniai banán behozatalára, még pedig monopolisztikus jelleggel. Az abessziniai banán ellenében a társaság szeszt exportál Olaszország gyarmatába. Ez a kompenzációs tranzakció igen nagy jelentőségű, mert az abessziniai banán igen kitünő minőségű és eddig nem szerepelt Magyarország behozatali listáján. Értesülésünk szerint folyamatban vannak további abessziniai cikkek behozatalára irányuló üzleti tárgyalások, amelyek rövidesen újabb konkrét eredményekre fognak vezetni.

Tőzsde

A külföldi devizák hivatalos árfolyamai változatlanok.

A szabadforgalmi devizák árfolyamai az autorizált bankoknál: német márka 37.45-37.55, cseh korona 5.95-6, pengő 26.75-27. osztrák schilling 28.55-28.65.

A valuták árfolyamai bucaresti szabadforgalomban: francia frank 6.70-6.85, dollár 175-177, svájci frank 41-42, angol font 880-885, cseh korona 6.10-6.20, holland forint 92-93, zloti 32.50-34, német márka 41.50-42.50, osztrák schilling 34.50-35.50, pengő 38-40, Napoleon arany 1125-1130, aranyfont 1415-1420.

Az állampapírok árfolyamai lanyhultak Renta Impropr. 55, Stabilizarea 38 háromnegyed, Inzestrare nagy cimletek 73 egynegyed, Consolidare 35.

Az értéktőzsde egyébként lanyha irányzat mellett kevés forgalmat bonyolított le. Bancanat 20 ponttal 4850-re emelkedett, Resita 590 mellett változatlan, Carpatina 20 ponttal 545-re szálladt, többi gyengülő árak mellett üzletlen.

Könyvnap

A magyar könyvnapra jönnek ki a magyar írók legjobb új könyvei. Ha most rendel még a kedvezményes könyvnapj árakat élvezni, később a zárójeles árak lépnek életbe: Körmenő Fefenc: Találkozás és bucsi, 280 lap, füze 99 lei (152), vásonkötésben 125 lei (178). KaFinthy: Tanár ur kérem, füze 40 lei (99). Kodolányi: Boldog Margit, történelmi nagy regény 370 lap, füze 105 lei (132), vásonkötésben 132 (158), Arany János összes költői művei, egy köt. vásonban 1760 (zerhét-százhatvan) lap, 440 lei (617), Berend M. Lükettő talaj, 2 köt. 900 (kilencszáz) lap, füze 132 lei, kötve 185 (251), Csermely Toprini nász, 320 lap 99 lei, vásonkötés 119 lei (158). Halasy Nagy József: A filozófia kis tükré, 264 lap, vásonkötésben 99 lei (198), Zsolt Béla: Villámcsapás, füze 79 lei, kötve 106 lei (139), Földes Jolán: Péter nem veszi el a fejét, kötve 59 lei (79), Révay József: A költő és a osászár, füze 99 lei, kötve 132 (165), LEPAGE-nál Cluj. Postán utánvételt.

London, ju Herbert, az képviselőjének Ennek a képviselőjének a kamentjében vényt.

Az új törv megkönnyíti amikor a m zasság fennt vagy mindk maró kinnál parlament el dalán örösi. Herbertet lasztották k ismerte, m rübb humori a törvényja régi válási első percben rista képvisé — Ime egy Herbert par amelyet a j jesztik az a kezdeményez fogok benyu erre a javas törvényé na hogy a törvé befejezése el

Mint a fer tréfának te oxfordi egye ért küldte mentbe. H az összes pá oxfordi egy vették ezt a szes pártok is elérik, h ják pártpoli — Az elmúlt alkalmá vol képviselőt. nem írónik egy parlama válások m javaslat val

Eddig a mondhatták bizonyítéko házastársak Nagyon sok telen életet kapni vál volna szere Herbert tő het érne a gyengeelmé rom éve ne brutáisan társak egy lepszában.

Mi inditó törvényjav nem is sze gyengeelmé gyakorlatb humorista a „Punch“ legismertel veltát és v Herbert élvezheti s sát, me ember. Mi Többek kö házasságot szellemi sz felbontani vény miatt ugyanakkó szinte mel

Anglia legnépszerűbb humoristája megváltoztatta az ősrégi angol válási törvényt

A. P. Herbert sikere a humorban és a törvény-hészítésben

London, július 31. Egész Anglia A. P. Herbert, az angol parlament pártonkívüli képviselőjének rendkívüli sikeréről beszél. Ennek a képviselőnek sikerült keresztülbarcolnia a világ legkonzervatívabb parlamentjében a legmodernebb válási törvényt.

A derültséget keltő törvényjavaslat

Az új törvény, mely lényeges módon megkönnyíti a válást az olyan esetekben, amikor a modern felfogás szerint a házasság fenntartása a házastársak egyike, vagy mindkettője számára nem egyéb maró kinnál, már 1935 decemberében a parlament elé került és a Ház minden oldalán óriási derültséget keltett.

Herbertet akkor első alkalommal választották képviselővé és mindenki úgy ismerte, mint Anglia egyik legnépszerűbb humoristáját. Ezért Herbertnek azt a törvényjavaslatát, hogy módosítsák a régi válási törvényt, senkinek vette az első percben komolyan, mert az a humorista képviselő tréfájának tekintették.

Ime egy törvényjavaslat — mondotta Herbert parlamenti szűzbeszédében, — amelyet a jövő pénteken (pénteken terjesztik az angol parlament elé az egyéni kezdeményezésből készített javaslatokat) fogok benyújtani. És vissza fogok térni erre a javaslatra minden pénteken, míg törvényt nem válik. Esküszöm önöknek, hogy a törvényt még a parlamenti szesszió befejezése előtt meg fogják szavazni.

Aki humoráért kap mandátumot

Mint a fentiekből is kiderül, a beszédet tréfának tekintették, mert Herbertet az oxfordi egyetem kimeríthetetlen humoráért küldte be mint képviselőt a parlamentbe. Herbert választási beszédeiben az összes pártokat kigunyolta és akkor az oxfordi egyetem választói szívesebben vették ezt a független humoristát az összes pártok jelöltjeinél, mert ezáltal azt is elérik, hogy az ősi egyetemet nem fogják pártpolitikai elfogultsággal vadolni.

Az elmúlt héten az alsóházban ismét alkalma volt rá, hogy ünnepelje Herbert képviselőt. Ezalkalommal azonban már nem ironikus tapsokról volt szó, hanem egy parlamenti sikernek elismeréséről: a javaslat valóban törvényerőre emelkedett.

Herbert reformja

Eddig az angol törvényszékek nem mondhatták ki a válást, csak ha épületes bizonyítékokat tártak eléje arról, hogy a házastársak egyike valamit elkövetett. Nagyon sok angol volt kénytelen erkölcs-telen életet élni, mert nem tudott ítéletet kapni válóperében, mely felszabadította volna szerencsétlen házassága alól. Most Herbert törvényének következtében el lehet érni a válást, ha a házastársak egyike gyengeelméjű, ha az egyik házastárs három éve nem érdeklődik a másik iránt, ha brutálisan viselkedik és végül ha a házastársak egyike a házasságkötés idején epilepsziában, vagy idegfabjban szenvedett.

A humorista bánata

Mi indította A. P. Herbertet, hogy ezt a törvényjavaslatot megismerje? Ő maga nem is szerencsétlen házastárs és nem is gyengeelméjű. Akciójának okát abban a gyakorlatban kell látunk, amelyet mint humorista író magának szerzett. Évek óta a „Punch” angol humorisztikus folyóirat legismertebb munkatársa, sok regényt, novellát és vígjátékot írt.

Herbert rájött arra, hogy nem mindenki élvezheti a nevetés nagy örömeit és áldását, mert nagyon sok az elkeseredett ember. Miért elkeseredettek az emberek? Többek között azért is, mert szerencsétlen házasságot kötöttek, amelyet az egyéni és személetes szabadságok hazájában nem lehet felbontani egy anachronisztikus válási törvény miatt. Herbert ugyan humorista, de ugyanakkor mélyen szentimentális, sőt szinte melankolikus. Ezért, mielőtt a par-

lamentbe lépett, elhatározta, hogy rendre eltávolítja azokat az okokat, amelyek kortársainak szomorúságot okoznak. Munkáját a válási törvénnyel kezdte, jóllehet ő maga a lehető legboldogabb férj.

A színpadi szerző

A ma rendkívül népszerű képviselőt a nagyközönség úgy is ismeri, mint néhány kitűnően sikerült klasszikus és modern átköltés szerzőjét. Munkáit gyakran és nagy sikerrel játsszák a londoni színpadokon.

Herbert néhány revüt írt, Charles B. Codran rendezésében, többek között a „ko-

ronázási revüt” is, mely az elmúlt színházi szezon legnagyobb sikere volt.

A. P. Herbertnek humora segítségével sikerült a parlamentben olyan konkrét és annyira kényes területen mozgó megvalósítással bemutatkoznia, hogy népszerűsége hihetetlenül megnövekedett. Bámúló még azt az ötletet is felvetették, hogy A. P. Herbert számára felállítsák a „humor-minisztériumot”.

Nagyon valószínű, hogy Herbert más meglepetéseket is szán még a kormánynak, a parlamentnek és az angol közvéleménynek.

A Lupta a Németországnak eladott 5000 vagon buza stornirozását követeli

BUCURESTI, július 31. A Lupta követeli, hogy semmisítsék meg a Németországba irányuló ötezer vagon buza eladását. Az aprotálás teljes egészében úr-ellenértékeképpen történt. A szállítás elfogadásának hivatalos indokolása szerint az bizonyos államérdekekből történik. A lap azonban megállapítja, hogy időközben olyan természetű körülmények jöttek közbe egy bizonyos romániai nagyvállalat érdekében, mely ezzel az exporttal kapcsolatban áll, hogy több mint bizonyos, hogy le fognak mondani ugyancsak az ország érdekében az export fejében felajánlott importról. Ha pedig így állnak a dolgok, nincs semmi értelme az üzlet megvalósításának, mert a német ipar megszokott termékei helyett szabad és erős valutákat fogunk kapni és ezzel pedig az importálhatunk, amire éppen szükségünk van, külkereskedelmi feleslegünket szaporítva.

Éles tiltakozás a schleswigi dán sajtóban egyes német tisztviselők beavatkozása ellen Dánia belügyeibe

„Hazaárulás” miatt ismét négy embert végeztek ki Berlinben

Kopenhága, július 31. A dán-schleswigi sajtó tiltakozik néhány magasrangú német tisztviselőnek Dánia belügyeibe való beavatkozása ellen. Különösen támadják dr. Kracht felsőbürgi polgármestert. Kracht nemrégien előadást tartott a nemzeti szocialisták várospolitikájáról. Ezalkalommal több német vezető kijelentette, hogy

Németország tetteivel és tanácsokkal is kész támogatni a schleswigi németeket és a szeretet nem áll meg a határnál.

Berlin, július 31. Négy embert ma a fővárosban hazaárulás vádjával kivégeztek. Az igazságügyi minisztérium közleménye nem közli a kivégzések speciális okait.

Mosley feketeingesei angolul énekelik Julius Streicher előtt a Horst Wesel dalt

„A zsidó üzlettárs kidobása feltétlenül helytálló” — állapította meg egy német fejsőbíró

London, július 31. A Times berlini jelentése szerint Julius Streicher, Frank-tartomány főnöke fogadta Nürnbergben az angol feketeingese fasistáknak egy husztagú kikötés-ügylet, amely canulmányon van Németországban. Beszéde során Streicher elismeréssel adózott az angol feketeingesek szervezetnek és többek között a következőket mondta:

— Mier vonakodik meg mindig az angol nemzet kezét nyújtani a németeknek? Erre egyetlen válasz van: ha az angol nép ismerné az igazságot, kezét fogna Németországgal, de Angliában a zsidóknak és a zsidó pénznek igen sok mondanivalója van. Emiatt — és ez lesz halálomig az én meggyőződésem — a zsidók elleni harcnak sohasem szabad megszünnie. Ebben az értelemben és önmek testvéreimnek és barátainak tekintem a mi harcunkban. Nekünk csak egy közös ellenségünk van és ez a zsidóság, amelyet le kell győzni. Eljön az ideje annak, midőn a világ meg lesz szabadítva a mindenható Juda sátánjától, midőn a mi népeink nem egymás ellen, hanem együtt fognak dolgozni a világ jövőjéért. Anglia és Németország együttesen és a zsidóktól megszabadítva képesek volnának a világnak új arculatot adni.

Az angol feketeingések ezután háromszoros Heilt kiáltottak Hitlerre, majd vendéglátókat azzal lepték meg, hogy angolul énekel-

ték a Horst Wesel indulót.

Németországi jelentés szerint egyébként a zsidóknak a különböző gazdasági ágakból való eltávolítása külön törvények nélkül is zavartalanul folyik. A német munkafront most akciót vezetett be a zsidóknak az ingatlan forgalomból való kirekesztésére. A munkafront külön osztályt állított fel a házak és ingatlanok számára, mely az összes háztulajdonosokat, telek- és jelzálog közvetítőket és házigondnokokat felöleli. Ez az osztály széleskörű denunciació szolgálatot rendezett be a zsidó ingatlan-tulajdonosok és gondnokok ellen. Megállapították, hogy Berlinben közel 2500 közvetítő cég dolgozik, amelyek legalább 40 százalékban zsidók.

Hogy általában hogyan kezelik a zsidókat a gazdasági életben, arra jellemző a berlini felsőbírósnak egy közelebből hozott döntése. Egy betéti társaság kizárta zsidó tagját, mert ennek további részessége a vállalatot bizonyos hajó- és szabad kikötő-kezelvényektől megfosztotta volna. A bíróság megerősítette a zsidó társ kidobását és megállapította, hogy amennyiben az ízet folytatása veszélyeztetve van, úgy a zsidó társ kizárása az üzletnek az árja társ által likvidálás nélkül való átvétele feltétlenül helytálló. Az a szempont a döntő itt, hogy egy zsidóknak árjával üzleti kapcsolatai és közös gazdasági tevékenysége nem fogadható el.

NE FELEJTSE EL SOHA!
NEM LÉTEZIK JOBB, MINT A

Brillint-Extra Primissima és Luxus-Silken-finest minőségei.

Egy ügyvédi kamara válasza

A. Munte, a neves román közíró írta ezt a cikket az Adeverulban:

Az ilfovi kamara vezetőinek hitleristafasiszta mozgalma nem örvend az ügyvédek nagy többsége hozzájárulásának. A kamarák komoly hivatásos tagjai tudják, hogy a kamarák magaslatán álló intézmény, az állam érdekében betöltött hivatásával nem karolhatja fel a reakciós sakkhúzókat az igazság eszményével szemben.

A kamarának a hivatása éppen az, hogy küzdjön az anarchia és igazságtalanság ellen, hogy legyőzze a sötétséget és lángrobbantsa az igazság fényét.

Erre az irányvonalra helyezkedik az oltmegei ügyvédi kamara, mely szintén megválaszolta az ügyvédi kamarák kérdőívét, a numerus valachicus dolgában.

A szlavinai ügyvédek emlékirata úgy a román tételes jog, mint a külpolitikai érdekek szempontjából bizonyítja, hogy a vallási, etnikai és nyelvi különbségek alapján hozott szorító intézkedések nem lehet a kamarában megvalósítani. Az ügyvédi kar 1931-es törvénye az összes román állampolgároknak biztosítja az ügyvéddé való minősítés jogát, ami pedig az állampolgári minőséget illeti, alkotmányunk nem tesz olyan természetű különbségeket, amiket a kamara reakcionáriusai akarnak a többségre erőszakolni.

Az oltmegei ügyvédek emlékirata felel meg az is, hogy a békeszerződésekben, Románia kötelezi magát teljesjogu román alatt, valóiként elismerni, minden formalitás betöltése nélkül, a Románia összes részein lakó zsidókat.

Ugyancsak a békeszerződés írja elő, hogy „az összes román alattvalók egyenlőek lesznek a törvény előtt fajra, nyelvre, vagy vallásra való különbség nélkül egyazon polgári és politikai jogoknak fognak örövendeni. A vallás, hit vagy felekezeti különbözősége nem képezhet akadályt egyetlen román alattvaló számára sem polgári és politikai jogainak gyakorlásánál és pedig a közhivatalokba való felvételénél, vagy különböző hivatások és iparok gyakorlásánál.”

Elég tömör és világos. Az alkotmány, a román állam organikus alapépitménye, valamint a békeszerződések, melyek Románia határait garantálják, az összes állampolgároknak az összes jogok gyakorlatát biztosítják.

Az ügyvédi kamarák hitlerista agitátorai jól tudják, hogy mozgalomuk jogi „non possum”-ba ütközik. Azt is tudják, hogy igazságuk árt az országnak, amelyet anarchiába taszít és gyengíti külföldi tekintélyt.

De az egyéni törekvések és politikai törtétesek mindennél előbbre valók. Főleg a „hitler-patriotáknál”.

Sorocan is a nemzeti parasztpárt győzött

Bucuresti, július 31. Sorocában tegnap tartották meg a községi választásokat. A nemzeti parasztpárt 982, a liberálisok 917, a zsidó 227 és a vaidisták 211 szavazatot kaptak. A nemzeti parasztpártra és a liberálisokra egyaránt 14 mandátum jutott.

— Lengyelországba érkezett a kenti herceg és felesége. Varsóból jelentik: A kenti herceg és felesége Lengyelországba érkezett, ahol Potoczki gróf jankuti birtokán időznek.

Zsolt Béla: Vilámpapás. Zsolt új regénye most még könyvnapon áron fűzve 79 lej, kötve 106 lej. Később sokkal drágább. Pantheon könyvnapon könyvei még ezenkívül: Berendné: Liktető talaj (2 kötet) fűzve 132 lej, kötve 185 lej, Füldes Jolán: Péter nem veszi el a fejét, kötve 59 lej, Révay József: A költő és a császár, fűzve 99 lej, kötve 132 lej. Ezek mind kedvező könyvnapon árak rövid ideig. Postán utánvétellel külföldi Lepage. Kérjen Pantheon könyvnapon jegyzéket.

Nyaralási hirdető

Az utazási irodák hírei:

Az Erdész mérnök utazási irodája közli: „A legfőbb szezon idején is tökéletes kényelmet biztosítunk az utasainknak Karlsbad, Marienbad, Franzesbad fürdőhelyeken. A nyaralás lei befizetéssel történik. Párizsi utazásaink gazdag programmal és elsőrangú ellátással”. Ehhez a szerény közleményhez azt fűzzük hozzá, hogy kitűnő Erdész iroda a legelőkelőbb közönség utazási intézménye. Prospektus: Birou de Voyage Erdes Bucuresti, Calea Victoriei No. 168.

A Dacia Utazási Iroda — Oradean működik kitűnő eredménnyel. Az első kollektív utazásokat ez az iroda bonyolította annakidején. A legelőkelőbb közönség utazási intézménye. Prospektus: Birou de Voyage Erdes Bucuresti, Calea Victoriei No. 168.

Hol szálljunk meg, hol étkezzünk? Clujon a New-York szállodában a nyár folyamán nagyarányú átalakítási munkálatok történtek. Modern kényelmi felszerelésekkel és új fürdőszobákkal gazdagították ezt a gyönyörű barokk stílusú szállodát, amely a város közepén a legszebb épületek közé sorakozik.

A „Bagolyvár” valóságos attrakció számba megy a Cluj-i éttermek élén. Turi Elemér kiváló és áldozatkész szakember, aki nagy alkotókészséggel rendezte be a helyiséget, amelynek stíluszobái az iparművészet remekei. Amilyen kellemes a helyiség, olyan kitűnő az étkezés és mindezek ellenére — olcsó polgári árak.

Aradon a Hotel Central-t ajánljuk az igényes közönség számára. Evről évre nagy befektetésekkel emelik ennek a szép szállodának a színvonalát. Ezidén újabb hat szép fürdőszobát rendeztek be és befejezték azt a programot hogy a legkisebb udvari szobában is legyen folyóvíz szolgáltatás.

Oradeán a Hotel Astoria — finom, elegáns szálloda, a nyár folyamán nagy „kozmetikai műtétet” ment keresztül: általános festési és díszítési munkálatok után — szebb, mint valaha.

Hírek a fürdőhelyekről:

A Félix fürdő igazgatósága közli: az utószezonra már most tanácsos a szobákat lefoglalás, mert a nagy előjegyzések során már szeptemberre is csak mérsékelt szoba áll rendelkezésre.

Baia-Baita — Kétfő fürdő napi 140 lejtért teljes ellátást ad. Cluj mellett remek kis fürdőhely, jódos kénese vize elismert gyógyhatású.

Pihenésre is kiválóan alkalmas. Dr. Désiné vezetéssel mellett familiáris penzió, napi ötszöri étkezéssel. Cim Baia-Baita u. p. Gherla.

Buzias fürdő igazgatósága közli, hogy a fürdőszezon október 1-ig tart. Az utószezonra már most ajánlatos a szobák lefoglalása.

Bicsad — Bixád gyógyfürdő ma ismét fénykorára emlékeztet. A hegyek közé ékelte, portmentes nemcsak azokat, akik gyomor-, bél-, vagy epebántalmak ellen keresnek orvoslást, hanem a testi és lelki újraszülétre vágyó vendégeket is. Ebben az esztendőben nemzetközi uritársaság adott itt egymásnak találkozózt a fürdő széles sétányain, kristálytisza vízi szabadstrandján vidám élet folyik. Hasonló gyógy-ejű fürdőkkel szemben azon előnnyel rendelkezik, hogy mérsékelt árai alkalmazkodnak a mai gazdasági körülményekhez. Satu-Mare fővonalát kifogástalan vasúti összeköttetése van Bicsadnak, úgy hogy a kiváló gyógyfürdő maradéktalanul kielégíti az igényeket.

Szórakozások:

A Bucuresti-be utazók számára ajánljuk: okvetlenül keressék fel a Lafayette terasz pompás helyiségeit. A főpostával szemben a hatalmas Lafayette áruház épületének a tetőtérzsán, ahonnan gyönyörű panoráma nyílik a világhírű Lípinszka énekel estéknél.

Szanatórium:

A Cluj-i új Dr. Lengyel sanatórium minden ablaka terraszra nyílik. Az épület felvése és beosztása olyan hogy üdülőhelynek is elsőrangú. Sokan vannak, akik szeretnek finom komfortos sanatóriumban üdülni, ezeket ajánljuk. A napokban megnyílik.

Orvost visz magával, aki az uticsomagjába tesz egy üveg Unicum gyomorerősítő likőrt. Nagyon sok betegséget megelőztek már azzal éjjel. Egy pohár Unicum likőr preventív gyógyszernek bizonyult.

Fedés palával (Eternit)
Elsőbb a bádognál 40 száza ékkel. Cserépfedéssel is versenyképes, mert könnyű és a fedél faanyagánál óriási megtakarítás érhető el. Díjmentes alánlatl szolgál „FAVORIT” fabrica de ardese artificiala Onorheiu, Jud. Bihor

SPORT

Tilea dr. nem egyezik bele a Nemzeti Bajnokság új rendszere megváltoztatásába

Bucuresti, július 31. Az Uj Kelet tud.) A labdarugószövetség titkársága tegnap telefonon érintkezést kerest Tilea Viorel dr.-ral, a labdarugószövetség elnökevel, aki Eforian nyaral. A megbeszélések tárgyát az elsőosztályú egyesületek azon akciója képezte, amelyet a régi rendszer visszaállítása érdekében indítottak. Tilea dr. szavaiban sejtetni engedte, hogy nem egyezik bele a kívánt változásokba, minthogy szerinte az új rendszer a román labdarugás céljai szempontjából kiválóan alkalmas.

Ma egyébként az első osztályú egyesületek megbízásából Juga dr. és Eladescu ügyvéd Eforian „elkeresik Tilea dr-t és előterjesztik kívánásukat.

A Litvánia köfüli autóversenyen, amelyet a Litvániai Automobil Club rendezett a második és harmadik helyen zsidó versenyzők győztek. Előbbi számon Bimsten, utóbbi Malkin szerezett babért.

A NAC nyerte a KAC ifjúsági kupáját. A kolozsvári atléták által alapított ifjúsági teniszkupa küzdelmei befejezést nyertek és azt a NAC csapata nyerte. A döntőben: NAC—KAC I. 4:1. A KAC II.—Haggibbor 4:3. A második helyért a KAC I. és KAC II. játszik. A verseny keretében játszott le a Camarescu-kupa mérkőzés Mures—KAC találkozója is. A Mures 2:0-ra vezet.

Az országos versenyek előmérkőzése megkezdődtek. Kolozsvár férfi egyes bajnokságáért: Cristescu Doherty—Weisz Hagg. 6:2, 6:4, dr. Parkas E. KAC—Fromm IAR 6:4, 6:2, Brandusa KAC—Radó H. 6:3, 6:4, Albon Universitatea—Tereanu Victoria 6:4, 6:2, Grad CFR—Ovici Mures 8:6, 6:3, Petrovici NAC—Faur IAR 4:6, 6:2, 6:0, Badin IAR—Dunky KAC 6:3, 3:6, 6:4, Metianu U—Bedó Echo 9:7, 6:4. Női egyes I. o.: Erdős H.—Lám KAC 6:4, 6:1. Férfi egyes II. o.: Theil KAC—Tury II. KAC 6:0, 6:3. Albon U—Szigeti KAC 6:1, 6:0. Jasinszky U—Fromm IAR 6:3, 6:2, Dolha U—Sikó KAC 3:6, 6:2, 6:1. Wechsler AKE—Farcasanu U 3:6, 6:2, 6:1, Grama Mures—Gáspár NAC 6:1, 6:4. — Női egyes II. o.: Rubinné H.—Kovács Kató KAC 6:3, 6:1, Póczy KAC—Kiss KAC 5:7, 7:5, 6:3.

zényel Stefanidesz József. Az énekkarokat Rezik Károly karnagy tanította be). Szerda este 9: Szabadtéri előadás a református kollégium udvarán: Szibill.

ROYAL MOZGO MÜSORA:

I. Az elsüllyedt hajó titka. Premier. Szovjet filmretek. Fősz.: N. Bataloff az „Elet Utjának” főszereplője. Előadás kezdete: 4.25, 6.50 és 9.30 órakor.
II. Az eladott menyasszony. Premier. Friedrich Smetana világhírű operája után. Fősz.: Jarmila Novotna, Willy Domograv. Előadások kezdete: 3.20, 5.50 és 8.20 órakor. Legújabb Fox-jurnál. Helyárak 15 és 19 plusz 5 Lei.

OPERA MOZGO MÜSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Premier: A sivatag réme, a cow-boy filmek királya. Fősz.: Dick Foran és a csodáló.
Hétfőtől premier: A gyilkos autó, szenzációs bűnügyi történet, fősz.: Randolph Scott és Francas Draks.

MUNKAS MOZGO MÜSORA:

Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órakor Két szenzáció I. A Fekete szemek megható társadalmi dráma. Fősz.: Hary Baur és Simone-Simon.
II. Nagy takarítás, vígjáték. Fősz.: Anny Ondra és Wolf Albach Betty.
Hétfőn, kedden 3, 6 és 9 órakor. I. Elloptak egy embert. Izgalmas detektív dráma.
II. A dal varázsa. Zenés vígjáték.

Zsidó sportoló sikere Lengyelországban. Varsóból jelenti a Zsidó Távirati Iroda: A napokban zajlott le a lengyel-olasz nemzetközi teniszverseny, amelyet a lengyelek nyertek. A győzelmet a lengyel színeknek Wittmann, az ismert zsidó teniszező szerezte meg, akit kiváló szerepléséért a nagyszámú közönség melegen ünnepelt, míg a lengyel állam jelenlévő sportbiztos, Hauptmann Olchowitz miniszteri tanácsos megölelte és megcsókolta a lengyel zsidó teniszest.

APRÓ HIRDETÉSEK

Erdély és Bánát textil és rövidáru üzletekben, valamint iparvállalatoknál jól bevezetett érettségizett 37 éves kaulciával rendelkező utazó képviseletet keres. „Szorgalmas” jellegre a kiadó továbbít.

Magántanulók csoportos előkészítését vállalja következő iskolaévre tanárnő. Jellege: „Többéves gyakorlattal”, a kiadóban.

Keressék két fiu gyermek mellé románul és németül beszélő zsidó frauleint. Héberül beszélő előnyben. Fényképes ajánlatok fizetés igényekkel Singer Zoltán Dej, Str. Cosbuc 6 címre küldendők.

Csak egyetlen szer létezik, amellyel bármilyen

nedves lakást

anélkül, hogy a vakolatot leüténék, vagy a butort kiraknánk, játszva 5 napon belül tökéletesen és mindenkorra kiszáradhatjuk és pedig az Adler-féle szabadalmazott

Ördög-festékkel!

Egy kilós doboz használati utasítással bérmentve bárhová utánvéttel Lei 225.— A biztos eredményt szavatoljuk. Industria de vopsele a dracului Jimbolia.

Keressék 30—40 év körüli magános nőt, aki két ember mellett a háztartás teendőit el látná. Házamban nyugodt, barátságos otthon talál. Leveleket „Abszolút magános” jellegre a kiadóhivatalba kérek.

Utazói vagy raktárnoki állást keresek, anyagi és erkölcsi garanciával rendelkezem. Ardealban nagy ismeretiséggel rendelkezem. Megkeresést „Megbízható” jellegre kérek.

Üvegességéd azonnali belépésre kerestetik. Ausländer sticlaria Cluj, Mihai Viteazul 37.

Kiadó azonnala Str. Saguna 20 kétszobás, elő- és fürdőszobás uccai földszintes garconlakás. Továbbá különbejárta butorozott és üres szobák vízkagylóval, villannyal.

Ügyes megbízható kiszolgáló lány kerestetik. Rotschild Bodega, P. M. Viteazul 33.

Magas áron vásárolok

régiséget, szőnyeget, zongorát, butort, ékszert. Hívásra odautazok. STERNBERG IZSAK régiségkereskedő Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 13.

Vidéki városban jól beszervezett könyvnyomda, könyvtárszolgálat, könyv- és papírkereskedés keres sürgős belépésre igazgatót. Román tudás föltétel. Ajánlatok „Biztos megélhetés” jellegre Rudolf Mosse Clujhoz kéretnek.

Vennék fűszerörölgépet. „Jókarban” jellegre.

Kifutó fiut felvesszünk. Str. Berae 3, földszint 3.

Képviselőket kerestetnek Erdély-Bánát városokban nagy jövedelmet biztosító cikl terjesztésére. Levélajánlatok „Jövedelmező” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.

Azonnala kiadó egy háromszobás ujonnan festett komfortos lakás „Generala” palotában Str. Jorga No. 3.

Fűszerességéd jömejjelenésű, nőtlen, azonnala kerestetik szerény igényekkel. Szombaton zárva. Ajánlatokat igények megjelenésével Weisz Eduard, Jibou.

Restaurant be rendezést keresek megvételre. Telefon 23-66.

50—60 ezer lejjel elhelyezkedést keres 42 éves családos ember, esetleg társulárol is lehet szó. „Jövő” jellegre a kiadóba.

50—60 ezer lej biztosítékkal keresek rendszeres megélhetési állást. (Utazói is lehet.) „Fix jövedelem” jellegre a kiadóba.

Kézpénzüért vesszünk rollifmes fényképezőgépeket. — Eladó márkás patefonok és lemezek: PAX Cluj, Calea Victoriei 6.

Prima házi koszt, kóser gretár, mititel, hided büffé, vargabélés Menyász „Elisabeta” 777 éttermében Calea Regele Ferdinand 37. szám.

Uccal és egy udvari üzlethelyiség kiadó. Regele Ferdinand 21. Telefon 27—24.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Ma, vasárnap három előadás lesz a színházban

Minthogy ma, vasárnap nem lehet szabadtéri előadást tartani, Az ember tragédiájának előadása hétfőn estére marad.

A színházban délután három órakor a Meseáruház kerül színre, ebben a szezonban utoljára és olcsó helyárakkal. Aki tehát még látni akarja az utolsó éveknél ezt a legpazarabb revüjét, annak ezt az előadást meg kell néznie.

Délután hat órakor harmadszor és utol-

jára szerepel a műsoron László Miklós vígjátéka, az Illatszertár. Az utószezonnak ez a bemutatója olyan hangos és komoly sikert aratott, hogy egészen bizonyosan feltétlenül fogja megnevezni az Illatszertár utolsó előadását.

Vasárnap este kilenckor, a Hurok félével szünetelt szerpépben bucsufelépése lesz Stefanidesz Ilnék, aki a jövő szezonra tuvalevőleg Kassára szerződött.

Nézze meg hétfőn este Az ember tragédiája utolsó szabadtéri előadását

A SZÍNHÁZ HETI MÜSORA:

Szombat d. u. 5: Az orvos dilemmája. (Olcsó helyárakkal).

Este 9: Szabadtéri előadás a ref. kollégium udvarán: Szibill. (Káprázatos teljesen új kiállításban, hatalmas kórusokkal, megnagyobbított zenekarral, tűzijátékkal, stb. Rendező Gróf László. A főszerepekben: Solymosán Magda, Trmóssy Magda, Stefanidesz Ily, Jeney János, Homm Pál, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Deesy Jenő, stb. Leszállított 75, 55, 35 -s 20 lejes helyárakkal, a bélyegeken kívül).

Vasárnap d. u. 3: Meseáruház. (Olcsó helyárakkal).

délután 6: Illatszertár (harmadszor). Vasárnap este 9: Hulló falevél (Stefanidesz Ili bucsufelépése). (Solymosán Magda fellépésével).

Hétfő este 9: Szabadtéri előadás a református kollégium udvarán: Az ember tragédiája. (Leszállított helyárakkal).

Kedd este 9: Szabadtéri előadás a református kollégium udvarán: Bob herceg. (Ragyogó kiállításban, kiegészített zenekarral, az Erzsébet énekkar és a Magyar Dalárda közreműködésével. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Urmóssy Magda, Stefanidesz Ili, Miklóssy Margit, Jeney János, Tompa Sándor, Deesy Jenő, Csóka József stb. Ve-

A nemzeti ebben az eset fests) fellis Egy eljövendő ez. A felismerő nyadó, magát nem képes a attól megkülö egylet az s eledeti gyöng gyöngyszemel tüközését le lődés folyama népek befolyá ját és ennek történe — fe bői eredő elle mei eltávozá

A nemzeti nak letisztult padó salaktól ség. Csak is tőségük fölött Mielőtt ere emelkedett, az ton ment ker hámozta mag eredetű rátap plikáltabbak a lenségei.

A zsidóság mértékben vo humisításokna széjjelzörva, ségek között a zsidó zenei sen eltitelténi

Általános lé pai, quart (g építés valamin hajlam befoly

Továbbá uk merhetünk fel orosz és galic észrevehető ez kázusi keleti szemita szárm népek zeneiék hagytak népír népek között e lelkeségének t aztán minden denkori körny magába szívhá rülvevő kultur gába. Első pil latosnak tűnik ezredék óta ta

Vá

Hw

400

H

WIZO A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

Dr. Vera Mahler Franck:

Krízis Palesztinában

Mikor 1936 decemberében palesztinai utamra indultam, azt képzeltem, hogy ott — ugyanugy mint három évvel ezelőtti első utamon — nevető, éneklő, táncoló embereket fogok találni, akiket majdnem gyerekes, örömszerű vidámság borít el. Mennyire tévedtem! Komoly, zárkózott arcok, gondtalan beszélgetések, konok hallgatás fogadott. De hogyan is lehetett volna ez másképpen?

Az akkori prosperitást helyett most gazdasági krízis uralkodott, a gondtalan vidámság helyett az ország, az emberek munka biztonságáért való gond éreződött; egy kérdés, egy égető probléma került mindenütt előtérbe; a zavargások. Vajon az arabok tovább fognak-e agítani vagy hajlandók lesznek a tárgyalásokra? Ismét meg kell értnünk munkánk szétrombolását, emberünk elvesztését? Mit fog határozni a Királyi Bizottság? Vajon valóban olyan döntést fog hozni Anglia, amely tényleg megvédi a zsidó építőmunka érdekeit...

Azt mondtam magamnak — lelkizdeni igyekező az a csúdes csalódást, amely hatalmába akart keríteni —: ugyan, hogyan is foglalkoztathatnának más gondolatok egy országot, mely hónapról hónapra az arabok zavargásai alatt szenvedett és türt, melynek gazdasági, politikai, társadalmi, szociális és privát életére is rányomták ezek az események a bélyegüket?

Néhány kis példa, melyet a palesztinai zsidó ifjúság mindennapi életéből ragadtam ki, álljanak itt bizonyítékként annak, hogy ez a probléma milyen, nagyon gyökerezik mindannyiunk gondolatában és érzéseiben:

1. Egy anya mintegy nyolcéves kislánykájával a telavivi Egged autóbussz állomásán várakozik. A haifai autóbusszt várják, amelyel az apának érkeznie kell. Az autóbussz megérkezik. Az apa nincs benne. Anya és leánya izgattak reszketnek. Hirtelen a kislány átfordul a kocsin és ezt suttogja: „Talán egyenesen a Hadassah kórházba vitték?”

2. Egy gyerek kéri az ovónőjét: csináljon neki egy „cherif“-et, egy kardot. Az ovónő hoz neki egyet fából. A gyerek megvető pillantást vet rá és így szól: „Fakardot? Vaszól, acélből kell annak lennie — ezeknek a gyilksoknak!” Mindössze tízéves — egyetlen gyermeke nyugodt, polgári szülőknél.

3. Tizenkétéves kislány kérdez engem: „Meg tudnál öni egy arabot? Tudod, egész éjszaka nem aludtam, mert folyton arra gondoltam, hogyan lehetne megszabadítani az országot az araboktól”. A kicsi Chaja egyetlen éjszaka alatt szeretné megoldani életének legnehezebb problémáját.

Még nem voltam kész ennek a problémának a feldolgozásával, amikor Palesztina képe — az ellentétek országáé, ahol minden másképpen történik, mint ahogy az ember elképzeleli magának — elvonult szemem előtt. Új áramlat söpört végig a zsidó Palesztinán és minden egyebet magával sodort. Miféle esemény lehet az, amely egész Palesztinát izgalomba hozza, amely egyszerűen letiporja a zsidóság életfontosságú kérdését? Nem politikai esemény ez, nem is gazdasági kérdés — hanem kulturális esemény, mely varázslásban tartja a mi zsidóinkat: a Toscanini koncert.

Elfelede a gyilkosságok, elfeledve a gazdasági krízis, feledve az általános depresszió: egész Palesztina, kezdve a munkástól egészen a fontmiliómosig, a kibbuc chalucától egészen a városi orvosig — egy kábulatban él, az első kulturális esemény kábulatában, mely Toscanini személyében élő kapcsolatot teremtett európai művészet és palesztinai föld között. Létezik-e egyáltalán más beszéd-téma az uccán, kávéházakban, kibbucokban, földművesek és gyerekek között? Az előbb tényleg gazdasági krízisről beszéltek még? Most egyszerre felvirágoznak a szabóüzletek, a konfekciósok, fodrászok és virágárusok. Hát az asszonyoknak nincsen új ruhákra szükségük? És a férfiak nem akarnak egy szál virágot a gomblyukba tenni?

Toscanini! Rendelkezésre áll egy villa Tel-Aviv közvetlen közelében, rendelkezetsz a szolgák fölött: a villatulajdonos feleségével és gyermekeivel egy szállodába költözött, hogy

zavartalanul élhessen. Nézd, itt terül el a park az ablakod előtt, jobbra és balra leszedték a szomszédos kerítéseket, hogy három kert együttesen parkot képezhessen a Te számodra. Legyetek csendben, Telaviv polgárai, Toscanini Beethovent diigál! este félkilencről, a koncert kezdetétől nem szabad sem autóbussznak, sem autónak — legyen az bár a főkörmányzó autója is — a Tarucha mellett (a kiállítási termekben van a koncert) elhaladnia. Oh, Palesztina!

És ugyan mit tesz az, hogy az első előadás után az egyik héber napilapban azt olvassuk: „Sokan jöttek azért, hogy ruhájukat megmossák, néhányan pedig azért, hogy zenét hallgassanak”. Oh, mi zsidók, akiknek az önkritikája az önfeladásnak ilyen kábulatát még nem tudjuk elviselni!

Az idő kereke tovább halad. A Toscanini-hullámok elülnek. Ismét szavak hallatszanak: hintnaplút (támadás), morao (zavargás), schemirah (örségállás).

Schemira! Egyszerű kis szó és mennyi erő, mennyi fejelem, mennyi önfeladás van benne! Oh daganjai testvéreim, akikkel együtt éltél! Hallgatagabak, keményebbek, elkeseredettebbek voltatok, mint három évvel ezelőtt. Mert napközben dolgoztok és éjszaka örködtek. Kvucátokat szöges drotkerítés vette körül és a barak előtt, amelyben aludtam, egész éjjel világított egy ivlámpa.

A szomszédos Beth Serában megmutatták a helyeket, ahol az arab golyók áthatoltak. Közben beérkezünk az ebédlőterembe, ahol a falakon csodás Van Gogh kiállítás van. Sche-

mirah! Résztveszek Daganjában a szülők gyűlésén. Az iskola hívta össze, ahol az Emeck Hajardén közeli öt kibbucának gyermekei tanulnak. Szombat délelőtt van. Egy apa jön be a gyűlésre vállán fegyverrel, egyenesen az örségre jön. Mirjam Singer férje ez, azé a Mirjam Singeré, aki hosszú évekket ezelőtt Belinből kiment Daganjába és az ottani gyermekházaiban dolgozik. Költőnő Mirjam Singer, aki a gyermekekkel kapcsolatos munkájáról gyakran ír a Pioniere & Hefter-ben.

Schemirah! Leányok is állanak örségen. Mikor meglátogattam a Wizo leányfiamjait, a leányok felvittek a tetőre és elmesélték, hogy éjszaka itt állnak örséget és fényjeleket adnak le, értesítést a szomszédos kibbucoknak és farmoknak: minden rendben van vagy pedig fenyeget-e veszély. Bizonyára voltak közöttük, akik félték. Nem rezdült ott meg a bokor lombja? Nem arabok közelednek-e a sötétben? Nem villant amott valami? Vajon nem-e kerülte el valami a figyelmét, oh, hiszen olyan retentő fáradt a napi munkától — most mint-ha a paradicsomban valami mozdult volna: Istenem, csak nem aludt el?

De egyetlen egy sem volt közöttük, aki nem lett volna készen arra, hogy a napi sulyos, fárasztó munka után örségre menjen. Talán nem igaz, ha azt mondjuk, hogy szívesen tette: ez nem felel meg a palesztinai mentalitásnak. De mindegyikük számára magától értetődő természetesség volt, hogy örködni ment, ha a sor rákerült.

„Hintnaplút”, Toscanini, „schemirah”. Mindez a mai Palesztina. A krízis Palesztinája. „Hintnapluth!”

Palesztina! Mily távol vagy az európai kultúrától és mégis mily közel állasz hozzám! Toscanini!

Palesztina, a zsidó haza, Palesztina, a zsidó jövő: Schemirah. Ez Erec Jisrael!

itt a földön nem érezte a buzgóságot, nem érezheti odafent sem a Paradicsom örömeit.”

A buzgóság mindenütt és mindenkor jelen lehet — írja Buber. Minden óra az ő számolya és minden cselekedet az ő trónszéke. Beszélhet hivatásos dolgokról, de akkor is az Ur tanítása lobog bensejében. Halkan imádkozhat, de a szíve sikolt. Együtt tilhet emberekkel, mégis istennel jár. Az ismétlés, amely az emberi életet gyöngíti és szünteleníti, tehetetlenné válik az extázissal szemben, amely az egyformaságokból is állandóan újat tud teremteni. A buzgó ember állandóan felfrissíti és megújítja megszokottságait.

Másik követelmény: avóda — szolgálat. Istent szolgálni. A buzgóság és a szolgálat között a különbség körülbelül az, ami a vágyakozás és beteljesülés között. Egy caddik közelebből magyarázza ezt:

A szeretetnek két fajtáját ismerjük. A férfinek asszonyához való szeretetét, ami úgy illik, hogy hangtalan és mások számára észrevétlen legyen. A testvérekhez és gyermekekhez való szeretet már nem is tűri a titkolózást. Ugyanigy kétféle a szeretet isten iránt. A csendes szeretet kiteljesül az imában és a törvények teljesítésében, a nyilvános az, amikor összeegyülünk emberekkel, beszélünk velük, meghallgatjuk őket, tanácsot adunk nekik és támogatjuk őket.

Harmadik követelmény — a kawwana — a cél felé irányuló törekvés. Legfőbb cél felemelni az eszeteket és kiszabadítani az ártatlanul elítélteket. A világ megváltásának eszköze is ez a tulajdonság.

Végül — siflut — alázatosság. Az alázatosság nem azt jelenti, hogy valaki lealacsonyítja magát és elfelejteti, hogy „szavaival és gesztusaival képes minden világokon tul, lehuzni a tularadó áldást”. Aki így vélekedik — mondja a chaszid tanítás — az tisztátalan vélekedik az alázat fogalmáról. „A legnagyobb gonoszság — mondja egyik caddik — ha elfelejtéd, hogy királyi sarjadék vagy.” Mi az alázat ellentétje? A gög! Nem, aki öntudatos, hanem az, aki másokkal összehasonlítva különbnek tartja magát, nevezendő gögösnek. Senki nem fölényeskedhetik, ha bizik saját magában. Ugyanaz a caddik mondta: „Ha a messiás ma jönne és azt mondaná nekem: te jobb vagy, mint a többi, én akkor ezt mondanám neki: Te nem vagy a messiás.”

Minden ember természetében kincs rejlik, ami nincs meg a másikéban. Ezért tisztelni kell mindenkit e rejtett kincse miatt is. A siflut egyik követelménye, hogy ítéleteiben a bíró ne legyen tulzsigorru. Bal Sem egyszer egy itélkező rabbi előtt megjegyezte: „Ugyilátszik, te még sohasem érezted a bűn fájdalmát és a megtört szív lelkületét.”

Az igazságosságnak egyik alkotó eleme a másikkal való együttérzés. Rabbi Rafael caddikkal történt, hogy kocsjára invitálta valamelyik tanítványát. Mire a tanítvány:

— Attól tartok, rebbe, hogy szűken leszünk.

A rebbe erre így válaszolt:

— Akkor próbáljuk még jobban szeretni egymást, hogy a hely kitáguljon.

Egy apa panasszal jött Baal Schemhez:

— A fiam letért isten utjáról, nem tartja a vallást. Tékozló lett. Mit tegyek?

— Nem tehetisz egyebet — felelte a caddik — minthogy szeresd őt még jobban.

Ime látjuk a zsidó misztikum sajátos vonalát. Csupa emberiség és jószág által való feülelemkedés. Ezt a zsidó sors alakította így ki, népi különösséggel, de az egész emberiség hasznára.

Milyen a zsidó misztikum?*

A zsidók misztikumának sajátosságáról esett szó egy társaságban. Voltak, akik azt vitatták, hogy minden misztikumnak egy a forrása, megnyilatkozási formái is majdnem azonosak, míg a sorok írója úgy vélte, hogy a zsidók már ösziók óta saját sorsuk szerint alakították ki misztikumukat, amely gyökerében és alkotásában más, mint a többi népeké.

Martin Buber alapos tudományossággal és művészi intuícióval vizsgálja a zsidó misztikum lényegét. Szerinte ennek legigazibb, legmélyebb lényege a — pátosz. Eleme: olyasminek az elérése, ami szinte lehetetlen. Mózes és a próféták az abszolút igazságosságot hirdették, Spinoza a lét megformázását. A kabbala követeli az istennel való lelki házasságot.

A zsidók vándorlása és mártírsága kicsiholta lelkükben az extázis villámát. De a pátosz az idők során sokszor retorikává süllyedt. A miszticizmussal karöltve a Bar Kochba felkelést követő időkben a messiánizmus gondolata lépett előtérbe. Olyan időben, amikor Palesztinában ugy kereskedtek a fiatal zsidókkal, mint a lovakkal és az ifju rabszolga árát annyiban állapították meg, mint egy tehenét, a kevésbé erőteljest, mint egy juhét, a nép már nem is gondolhatott a közeli felszabadulásra. A népi életet összhangzásba hozni az uralkodó állam törvényeivel és várni a messiást, ez volt az ideál.

A messiásvárás elhaltult olyan országokban, ahol a zsidók népi autonómiában kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok között éltek. A spanyolországi kiűzetés után azonban újra fellángolt a messiási hit, amelyben a menekvés egyetlen eszközt látták.

*Részlet Szabó Imre sajtó alatt levő könyvéből.

Gólya

elkő
szembe a Regele
Farkas cipőüzle

Weisz
SZÖRME-S

Időjárásjele
dő, többnyire der
felmelegedés vár
ton délen a hór

Elűtött a h
Bucurestiből jeler
sz. motoros voma
éves kisfiut. A
szaladó kislányt
sértetlen maradt
kisfiu a helyszín

A mai izg
fáradt egyének,
idült székrekedés
mindenféle emés
mek, igyanak re
egy pohár termé
rűvizet, mert ez
jellemző tulajdon
Az orvosok ajár

Az Aguda
főntja Palesztin
kintetében. Prág
és 23.ika között
tani az Augudas
renciáját. A konf
csoportosult rab
ni espedig már a
cia irodája júliu

Hotelben sajtóko
nagyszámban ve
külföldi sajtó ké
és Cohen (Bécs)
kat. Közölték az
da most lépett h
teljesített a kon
tikai nevelése te
a vallástalan na
liberálizmust és
konferencia a p
sében le fogja s
álláspontját. E
Agudának pales
vitatják a gazd
dolgozókat, am
dani a Szentföld
nevelésügye is
konferenciának.
azonban a zsidó
letelepedés ügye
évek óta követ
dolgozó kivándó
tessenek. Az er
Landau (Berlin

Kö
Foly
Disz

Könyv- és
ság nyom
L. Pop 10.

FRA

a legmoder

Könyv- és
ság nyom
L. Pop 10.

...a buzgóságot, nem Paradicsom örö-

...és mindenkor je-... Minden óra az ő... elekedet az ő trón-... ágos dolgokról, de... a lobog bensejében... e a szíve sikolt... kel, mégis istennel... y az emberi életet... tehetetlenné válik... amely az egyforma-... ujját tud teremteni... óan felfrissíti és... ágait.

...avódta — szolgálat... zóság és a szolgál-... körülbelül az, ami... jesülés között. Egy... gyarazza ezt:

...ajátját ismerjük. A... való szeretetét, ami... alan és mások száb-... en. A testvérekhez... szeretet már nem is... vanigy kétféle a sze-... endés szeretet kitel-... törvények teljesíté-... amikor összevegyü-... élünk velük, meghall... adunk nekik és tá-

...ény — a kawwana... ó törekvés. Legfőbb... teket és kiszabadítá-... teket. A világ meg-... ez a tulajdonság.

...alázatosság. Az alá-... enti, hogy valaki le-... s elfelejteti, hogy... saival képes minden... a tulajradó áldást.

...mondja a chászid ta-... ul vélekedik az alázat... gyobb gonoszság —... — ha elfelejtetd,

...k vagy. "Mi az alázat... Nem, aki öntudatos... kkal összehasonlítva... gát, nevezendő gögös-... yeskedhetik, ha bizik... az a caddik mondot-... na jönne és azt mon-... o vagy, mint a többi,

...ánam neki: Te nem

...mészetében kincs rej-... a másikban. Ezért... kit e rejtett kincse... egyik követelménye... ró ne legyen tulszigo-... zer egy itélkező rabbi... Ugylátszik, te még... bűn fájdalomát és a... tét."

...ak egyik alkotó eleme... itterzés. Rabbi Rafael... hogy kocsijára invitál-... ványát. Mire a tanít-

...rebbre, hogy szükén le-

...válaszolt:... ljük még jobban sze-... y a hely kitáguljon... el jött Baal Schemhez:... sten utjáról, nem tart-... ó lett. Mit tegyék?... gyebet — feltele a cad-... eresd őt még jobban.

...sidó misztikum sajátos... berlesség és jószág által... s. Ezt a zsidó sors ala-... i különösséggel, de az... asznára.

HÍREK

A Gólya palotából

Augusztus 1-én

elköltözöm

szembe a Regele Ferdinand 12 szám alá, a Farkas cipőüzlet mellett, uccai helyiségbe

Weisz Ernő

SZÖRMEC-SZALÓN

— **Időjárásjelentés.** A légnymás emelkedő, többnyire derűs ég, enyhe szél, általános felmelegedés várható. Buceurestben szombaton délelőtt a hőmérséklet 31 C. fok volt.

— **Elütött a motoros vonat egy kislányt.** Buceurestből jelentik: Sebes állomáson a 3261 sz. motoros vonat elütötte Teodor Avram 14 éves kislányt. A gyermek egy, a sineken átszaladó kislányt akart megmenteni. A kislány sérülten maradt, de a szerencsétlenül járt kislány a helyszínen meghalt.

— **A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt egyének, akik csaknem kivétel nélkül idült székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségben szenvednek, igyanak reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. — Az orvosok ajánlják.**

— **Az Aguda marienbadi konferenciáján le fogja szögezni a konzervatív zsidóság álláspontját Palesztina kettéosztásának terve tekintetében.** Prágából jelentik: Augusztus 13 és 23-ika között Marienbadban fogja megtartani az Augudasz Jisraél ezévi világkonferenciáját. A konferencia előtt az Aguda köré csoportosult rabbik nagytanácsa fog üléseni éspedig már augusztus 15-én. A konferencia irodája július 27-én a prágai Esplanade Hotelben sajtókonferenciát tartott, amelyen nagyszámban vettek részt a csehszlovák és külföldi sajtó képviselői. Dr. Lieben (Prága) és Cohen (Bécs) tartottak sajtóreferátumokat. Közölték az újságírókkal, hogy az Aguda most lépett huszonötödik évébe és sokat teljesített a konzervatív zsidó tömegek politikai nevelése tekintetében. Az Aguda elveti a vallástalan nacionalizmust épügy, mint a liberálizmust és a marx szocializmust. A konferencia a palesztinai kettéosztás kérdésében le fogja szögezni az ortodox zsidóság álláspontját. Együttal tárgyalni fognak az Agudának palesztinai problémáiról is és megvitatják a gazdasági, kulturális és szervezeti feladatokat, amiket az Aguda akar megoldani a Szentföldön. A diaszporabeli zsidóság nevelésügye is egyik legfontosabb témája a konferenciának. A problémák tengelyében azonban a zsidó tengerentúli kivándorlás és letelepedés ügye fog állani. Az Aguda már évek óta követeli, hogy az egymás mellett dolgozó kivándorlási szervezetek egységesítsenek. Az erre vonatkozó referátumok dr. Landau (Berlin) fogja megtartani.

— **Meghalt Mauthner Samu, a Linda cukorkagyár igazgatója.** A szombatra virradó éjszaka, szívizélhűlés következtében váratlanul meghalt Kolozsváron Mauthner Samu, a Linda cukorkagyár igazgatója. Halálával a város ipari életének egyik vezetőalakja szállt sirba. A hatvan éves, életerős férfi halála nagy megdöbbenést és részvétet keletkezett ismerősei körében. Mauthnert ipari érdemeiért nemrégben tüntette ki a király. Halálát két fia gyászolja, akik a Linda cukorkázemben működnek. Temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a Chevra Kadisától.

— **Fegyverlővések értek egy magyar hajót a román Dunán.** Turmu-Severinből jelentik: Egy magyar zászló alatt közlekedő, személyszállító hajót Schela Cladovnei és Gora Váil községek között puskalövésddel támadtak meg. Constantinescu Claps kikötőparancsnok megállapította, hogy a lövéseket orosz fegyverekből adták le. A nyomozás folyik.

— **Tizenegy milliárdal csökkentik a francia költségvetést.** Párizsból jelentik: Georges Bonnet pénzügyminiszter kijelentette a sajtónak, hogy a hivatalos lapban ma megjelent törvényrendelet kiegészítik azokat az intézkedéseket, melyek a rendes költségvetés egyensúlyát fogják biztosítani. Az egyen-súly helyzetét azáltal teremtik meg, hogy a rendkívüli költségvetést 1938-ra 11 milliárd 100 millió frankkal csökkentik.

— **Ismét bomba robbant Beifastban.** Beifastból jelentik: Egy lakatlan ház gyalogjárója alatt elhelyezett bomba felrobbant. A robbanásnak emberáldozata nincsen, de egy fal beomlott és a szomszédos házak ablakai betörték. A Devonshire-ucca, ahol a robbanás történt, csak kis távolságra van attól az utvonaltól, amelyen a királyi menet haladt végig.

— **Uj típusu olasz monoplán érkezett Buceurestbe.** Tegnap reggel leszállt Baneasan egy új típusu olasz monoplán. Fepa olasz repülőkapitány bemutatta a gépet a repülőtéren. A bemutatón jelen voltak a repülésügyi hatóságok vezetői.

Az impotencia kezelése

„A szervezetet ostromozni, nem jelenti azt kigyógyítani”, mondta egyszer a nagy Chaucer. Ez az igazság sehol nem olyan találó, mint az impotencia kezelésének esetében. Ezért ajánlják a „Reton” tablettákkal való kezelést, mely a férfi részére a fiatalság erejét szerzi vissza.

A „Reton” hatása csak a kezelés harmadik napján észlelhető. Ebből látható, hogy a „Reon” nem közönséges ingerlő szer, hanem egy olyan gyógyszer, amely az impotencia okait szünteti meg.

Ez a hatás a gyógykezelés egész időtartama alatt és 8-10 nappal később is megmarad. Ezért ajánlatos azoknak a férfiaknak, akik állandóan férfierejük birtokában akar-nak maradni, hogy 21 napig egy „Reton”-kurát tartsanak. Egy 9 napos szünet után újra kezdhetik a kurát s így tovább.

Egy tubus ára 25 tablettával 98.— lej. Kapható az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Vidékre Lei 110 előzetes beklüldése esetén szállítunk. Vezérképpiselet: E. & L. Cioară, Buceuresti III. Speranței No. 37.

— **Uj ezerlejeseket bocsát ki a Banca Nationala.** Buceurestből jelentik: A Banca Nationala az alapszabályok 30-ik paragrafusára értelmében új 1000 lejes bankjegyeket fog kiadni. Az új bankjegyek kibocsátásával egyidőben a Banca Nationala nem fogja az eddigieket kivonni a forgalomból.

— **Véget ért a párizsi elemi és népoktatási kongresszus.** Párizsból jelentik: A Sorbonne amphitéátrumán tegnap tartották a nemzetközi elemi és népoktatási kongresszus befejező ülését. Heriot elnökletével. Jean Zaye nemzeti nevelésügyi miniszter beszéde után Gusti tanár beszélt a népnevelés fontosságáról. A záróülés után a román pavillonban Gusti professzor ebédet adott a delegátusok tiszteletére. Jelen volt Jean Zaye is, aki nagy beszédet tartott.

— **Borzalmas tüzvész pusztított egy Brassó-környéki faluban.** Brassóból jelentik: Egy Brassó-környéki községben borzalmas tűz-szerencsétlenség történt. Iuan Tauziu gazdának leégett a háza és csürje. Tauziu megakart menteni a teheneket és berohant az istállóba, ahova azonban átsapott a tűz. A láng bekapott a gazda ruhájába, aki súlyos égési sebeket szenvedett. Haldokolva kórházba szállították.

— **A magánalkalmazottak nyári táncmulatsága.** Augusztus 7-én lesz a kolozsvári magánalkalmazottak szakszervezetének nyári táncmulatsága a Str. Saguna 13. szám alatt levő Cristal Palace d'Été volt kertkelyiségében. A mulatság fénypontja a szabadtéri előadás lesz. Hejermane „A 80-as” című darabjén kívül még más számok is tarkítják és erősítik a mulatság jó hangulatát, de mindezekon kívül lesz még értékes tárgyalokból összeállított tombola is. Kitérő konyha, tül-zes italok. A híres Szentkirályi Aladár és zenekara muzsikál.

— **Minden zsidóháznak!** A napokban megjelent a cluj Boros papírkereskedés kiadásában egy nagyon csinos és elmes összeállít-tású alumíniumból készült **Jahrzeit** tábla. — Előnye, hogy nagyon kicsi területen elhelyez-hető és egy diszkrét kegyeletes szobadisz, — ellentétben a régi papírból készült táblákkal, melyek nagyok, szakadnak és alapjában vé-ve egy légyiszokkal telített portészek benyo-mását kelтик.

— **Orvosi hír.** Dr. Sonnenwirth Ferdinand belgyógyász és röntgenorvos külföldi tanulmányutról hazatért. Rendel str. Regina Maria 9. alatt. Telefon 1925.

— **Meghalt Sztanijovics Jugoszláv törté-nész.** Bécsből jelentik: Egy bécsi szanató-riumban meghalt Sztanijovics Jugoszláv tör-ténész, belgrádi egyetemi tanár és volt rek-tor. A tudós hatvanhárom éves volt.

Porcellán-ujdonságaink

beérkeztek: disztárgyak, szervizek nagy vá-lasztékban.

Perzsaszőnyeg-

Olcsó árak, nagy választék: „PAX” Cluj, Calea M. Foch No. 6

— **Orvosi hír.** Dr. Sonnenwirth Ferdinand belgyógyász és röntgenorvos külföldi tanulmányutról hazatért. Rendel str. Regina Maria 9. alatt. Telefon 1925.

— **Meghalt Sztanijovics Jugoszláv törté-nész.** Bécsből jelentik: Egy bécsi szanató-riumban meghalt Sztanijovics Jugoszláv tör-ténész, belgrádi egyetemi tanár és volt rek-tor. A tudós hatvanhárom éves volt.

— **Uj ezerlejeseket bocsát ki a Banca Nationala.** Buceurestből jelentik: A Banca Nationala az alapszabályok 30-ik paragrafusára értelmében új 1000 lejes bankjegyeket fog kiadni. Az új bankjegyek kibocsátásával egyidőben a Banca Nationala nem fogja az eddigieket kivonni a forgalomból.

— **Véget ért a párizsi elemi és népoktatási kongresszus.** Párizsból jelentik: A Sorbonne amphitéátrumán tegnap tartották a nemzetközi elemi és népoktatási kongresszus befejező ülését. Heriot elnökletével. Jean Zaye nemzeti nevelésügyi miniszter beszéde után Gusti tanár beszélt a népnevelés fontosságáról. A záróülés után a román pavillonban Gusti professzor ebédet adott a delegátusok tiszteletére. Jelen volt Jean Zaye is, aki nagy beszédet tartott.

— **Borzalmas tüzvész pusztított egy Brassó-környéki faluban.** Brassóból jelentik: Egy Brassó-környéki községben borzalmas tűz-szerencsétlenség történt. Iuan Tauziu gazdának leégett a háza és csürje. Tauziu megakart menteni a teheneket és berohant az istállóba, ahova azonban átsapott a tűz. A láng bekapott a gazda ruhájába, aki súlyos égési sebeket szenvedett. Haldokolva kórházba szállították.

— **A magánalkalmazottak nyári táncmulatsága.** Augusztus 7-én lesz a kolozsvári magánalkalmazottak szakszervezetének nyári táncmulatsága a Str. Saguna 13. szám alatt levő Cristal Palace d'Été volt kertkelyiségében. A mulatság fénypontja a szabadtéri előadás lesz. Hejermane „A 80-as” című darabjén kívül még más számok is tarkítják és erősítik a mulatság jó hangulatát, de mindezekon kívül lesz még értékes tárgyalokból összeállított tombola is. Kitérő konyha, tül-zes italok. A híres Szentkirályi Aladár és zenekara muzsikál.

— **Ismét bomba robbant Beifastban.** Beifastból jelentik: Egy lakatlan ház gyalogjárója alatt elhelyezett bomba felrobbant. A robbanásnak emberáldozata nincsen, de egy fal beomlott és a szomszédos házak ablakai betörték. A Devonshire-ucca, ahol a robbanás történt, csak kis távolságra van attól az utvonaltól, amelyen a királyi menet haladt végig.

— **Uj típusu olasz monoplán érkezett Buceurestbe.** Tegnap reggel leszállt Baneasan egy új típusu olasz monoplán. Fepa olasz repülőkapitány bemutatta a gépet a repülőtéren. A bemutatón jelen voltak a repülésügyi hatóságok vezetői.

— **Minden zsidóháznak!** A napokban megjelent a cluj Boros papírkereskedés kiadásában egy nagyon csinos és elmes összeállít-tású alumíniumból készült **Jahrzeit** tábla. — Előnye, hogy nagyon kicsi területen elhelyez-hető és egy diszkrét kegyeletes szobadisz, — ellentétben a régi papírból készült táblákkal, melyek nagyok, szakadnak és alapjában vé-ve egy légyiszokkal telített portészek benyo-mását kelтик.

— **Orvosi hír.** Dr. Sonnenwirth Ferdinand belgyógyász és röntgenorvos külföldi tanulmányutról hazatért. Rendel str. Regina Maria 9. alatt. Telefon 1925.

— **Meghalt Sztanijovics Jugoszláv törté-nész.** Bécsből jelentik: Egy bécsi szanató-riumban meghalt Sztanijovics Jugoszláv tör-ténész, belgrádi egyetemi tanár és volt rek-tor. A tudós hatvanhárom éves volt.

Levestki lábaitól

Önt is a nagy hőség elbágyad, kimerít!

DIANA

szépség

Oroszország chászidjai

A palesztinai „Dawar” című lapban olvas-suk:

Egy oroszországi zsidónak a napokban sikerült kijutnia a szovjetbirodalomból és be-jutnia Palesztinába. Az emigráns, aki végig-harcolta a nagy orosz átalakulást, a zsidó-ság belső átéléseit így ismerteti:

1917-ben, a bolsevik uralom megteremtése után a zsidók vallási közössége nem érezte az elnyomatást. A szabadgondolkodók és kon-zervatívok egyaránt követhették meggyőző-désüket. Persze hivatalosan be volt tiltva a zsidó vallásoktatás, de titokban a chéder és Talmud Tóra zavartalanul működött. Templo-mok, jesivák, rituális fürdők és a vágatás ellen hivatalosan nem emeltek kifogást. Nem sokára azonban megindult a vallásellenes propaganda. Erre a zsidók azzal feleltek, hogy nem fizettek elő a kormány jidisz-nyel-vű lapjára. Később azonban nyomást gyako-roltak rájuk és kénytelenek voltak előfizetni.

A propaganda megrendítette sok tekintet-ben a vallásosságot, de a vallási életmód év-százados megszokottsága erősebb volt az ate-ista propagandánál. A talmudi főiskolák 1932-ig fennállottak és fenntartották nivójú-kat. Később azonban lassan le kellett építe-niök és teljesen feloszlottak. Ugyanez tör-tént a rituális fürdőkkel és számos egyéb zsidó intézménnyel. Eleinte még tiltakoztak a közös házasságok elterjedése ellen, később azonban türelmesebben ítélték meg ezt a fo-lyamatot. Aztán széles zsidó rétegek lemond-tak a circumcizio alkalmazásáról gyerme-keiknél. 1927-ben hivatalos tilalom jelent meg az állatok rituális vágatása ellen.

Abban az időben a zsidó többségű váro-sban, Minszkben már csak 200 aláírást lehetett gyűjteni egy memorandum alá, amelyben tiltakoznak a szovjetkormány e tilalma ellen. A kormány természetesen ezt a körülményt kihasználva, kijelentette, hogy a vágatás nem közzsülkség.

A rabbik kezdtek behódolni a kormány-nak és olyan nyilatkozatokat tettek közzé, amelyekben letagadták kereken régebbi val-lási meggyőződésüket. Sokan tiltakoztak az ellen, hogy azonosítsák őket az üldözött cio-nistákkal. Mindez még akkor volt, amikor meg sem kezdődött a rabbik üldözése. Ko-moly ellentállást a chászidok fejtettek ki, akiknek sikerült is küzdelmük árán megtar-tani pozíciójukat. Bárak és fegyverezettek voltak. Emmissáriusokat küldtek ki az összes zsidólakta városokba és kintartásra buzdítot-ták a zsidókat. Sok helyen a gyáván viselke-dő rabbik helyébe, a saját rabbijukat siker-ült elhelyezniök, aki önfeláldozó harcolt a zsidó ügyért.

Oroszországban a chászidoktól várható a zsidó ügyek reneszánsza.

Felvétel az Eszter-Rendbe

Az Eszter-Rend Zsidó Apoló és Gondozó Növérkek Intézete szeptember havában új tan-folyamot indít meg.

Ezuttal 10 növendék kerül felvételre, ezek a két éves tanfolyam alatt csakis a beteg-ápolónői szakmában nyerne kiképzést.

Korlátolt számban ingyenes helyek is biz-tosítva vannak.

Felvilágosítást nyujt és jelentkezéseket augusztus 20-ig elfogad **Eszter-Rend Spitalul** Everese, Cluj.

— **Cseh tornászcsapat autóbuzsának össze-utközése egy teherautóval.** Brüsszelből jelentik: Csehszlovákiai tornászokból álló csapat, mely az anvers munkás-olimpiaszra igye-zett, autóbuzson összeütközött egy teherautó-val. Egy cseh tornász meghalt, hatan súlyo-san megsebesültek.

— **Öt halálos áldozata van a „Baltimore” angol hajón támadt tüzvésznek.** Baltimore-ból jelentik: A City Baltimore hajón támadt tüzvész következtében két ember tüzhaltá-lt, három megfulladt, tíz megsebesült és 90 megmenekült.

Könyvek Folyóiratok Diszertációk

a legmodernebb kivitelben készü-
nek a

FRATERNITAS

Könyv- és Lapkiadó Részvénytárs-
ság nyomdájában Cluj, Str. Baran
L. Pop 10. Telefon: 8-61.

ÉRTESÍTÉS

Nationala Altalanos Biztosító Társaság, Buceuresti — Alapított: 1882

ALAPÍTÓKE: 25,000.000.— Lei. TARTALÉK OK: 215,342.226.— Lei.

T. feleink tudomására hozza, hogy a társaságnál kötött sor-solásoknak 1937 július hó 9-én a fővárosi rendőr-főnökség és kereskedelmi minisztérium kiküldöttének jelenlétében történt sorsolások alkalmával a következő kötvények huzzattak ki:

6823 sz. Alexandru Căndarin Resita — Lei 20.000.—
1161 sz. Dumitru Pănu, Buceuresti — Lei 30.000.—
Az eddigi sorsolások eredménye — Lei 3.100.000.—

Felvilágosítást adnak: a társaság transilvaniai kerületi irodája Cluj (Str. Regina Maria 6), valamint a minden városban székelő képviselete.

Régi kötvényekhez utólagosan is megszerezhető a sorsolási joga-sultság a biztosított összeg határáig, 1000 lejenként 3 lej 70 bani évi pótdíj ellenében.

A cég bejegyezett az ifjovi törvénysszék-nél 7/18884. sz. alatt. Alapítási okirat közzé-tetett Mon. Of. 245/1882, valamint a módó-sítások a Mon. Of. 44/1888, 18/1890, 12/1906, 11/1907, 108/1919, 41/1921 és 118/1924. szá-mában.

DUKELET Legújabb hírek

Egymást vádolják a nagyhatalmak delegátusai az angol benemavatkozási javaslat elgáncsolásával

Teljesen kilátástalanná vált az angol benemavatkozási javaslat elfogadása a londoni bizottságban

Eles összetűzés volt a tegnapi ülésen a német, olasz és orosz delegátusok között. Csütörtökre halasztották el a határozatot

Lord Plymouth kijelentette: Franco elismerése nem történhetik meg az önkéntesek visszahívása nélkül

London, július 31. A benemavatkozási albizottság tegnap este ülést tartott. Elsőnek Plymouth lord beszélt, aki analizálta az angol indítványokra beérkezett válaszokat. Megállapította, hogy a szovjetek válasza nem elég világos s felvilágosításokat szeretne kapni Németországtól, Olaszországtól és Portugáliától.

A szónok még hozzátette, hogy az egyhangú határozat szükséges és nagyon valószínű, hogy a két spanyolországi érdekelt fél elfogadná a javaslatot.

Ribbentrop ezután azzal vádolta a szovjetkormányt, hogy elutasító válaszában megakadályozza az angol terv sikerét. Ilyen körülmények között hasztalan volna a válaszokat részletesen ismertetni. Mi németek nagyon jól tudjuk, — mondotta — hogy Szovjetország nélkül soha nem is lett volna polgárháború Spanyolországban.

Corbin Franciaország nevében hangsúlyozta, hogy kormánya elfogadja az angol terv minden lényeges pontját. Franciaország engedményeket tett, de sajnos az engedményekre való hajlandóság hiányzik a többi delegátusoktól.

Grandi kijelentette, hogy egyetért Ribbentropal. Maiszky szovjetkormányt igaztalanoknak minősítette Ribbentrop kijelentéseit. A benemavatkozás végső célja, hogy megakadályozza a fegyvereknek és embereknek Spanyolországba való beözönlését.

A hadviselő fél jogának elismerése nincs összefüggésben a benemavatkozással és ezt csak azért vetették fel, hogy késedelmet idézzenek elő és ezalatt a fasiszták tovább küldhessék a fegyvereket és az önkénteseket Spanyolországba. Németország azért akarja megadni Francónak a hadviselési jogot, hogy azután a végtelenségig késleltesse az önkéntesek visszahívását.

Azonos Olaszország magatartása is.

Lord Plymouth megállapítja, hogy Németország, Olaszország és Portugália nem mutatták ki elég világosan, hogy elismerik-e az egyenjogúság elismerését és az önkéntesek visszahívása között fennálló szoros összefüggést. Az elnök kérte a három ország delegátusait, hogy precízebben ismertessék magatartásukat.

Ezután heves vita indult meg, amelynek során minden ország képviselője kitartott eredeti álláspontja mellett.

Lord Plymouth megállapította végül, hogy az egyhangú határozatot nem lehet biztosítani és ezért azt javasolta, hogy az albizottság munkálatait halasszák el későbbi időpontra, csütörtökre, vagy péntekre.

Ennek értelmében a benemavatkozási albizottság augusztus 5-ikén, csütörtökön ül össze a Forreigne Officeben.

Athidalhatatlan szakadék tátong a francia-angol és a német-olasz javaslatok között

Párizsból jelentik, hogy a reggeli sajtó megállapítja, miszerint a londoni benemavatkozási tárgyalások újra kátyuba jutottak. A Petit Parisien megállapítja, hogy a szovjeteknek az a politikája, hogy semmiféle engedményt nem tesz a hadviselő jog elismerésében, a német-olasz érdekeket szolgálja, mert lehetőséget nyújt számukra, hogy a választás előtt kivonják magukat és kivonhaszák magukat a jelenlegi helyzet rendezése alól.

Az Echo de Paris szerint a francia-angol és olasz-német felfogások között olyan

szakadék tátong, amelyet nem lehet át-
hidálni.

Az Excelsior úgy véli, hogy csütörtöki, amikor a benemavatkozási bizottság összeül, London és Párizs igyekezni fognak elhárítani az ellentéteket, de a lap nem hisz ebben a lehetőségben.

Egyidejűleg, mint Berlinből jelentik, a német lapok megállapítják, hogy a szovjetek továbbra is szabotálják a benemavatkozási egyezményt és ez Németország számára is új helyzetet teremt. A Völkischer Beobachter megállapítja, hogy a huszonhét ország közül egyedül Oroszország ellenzi az angol ja-

vaslatokat, melyek így halvaszítetteknek tekinthetők. A Berliner Lokalanzeiger és a Berliner Tageblatt sajnálatosnak mondják, hogy lord Plymouth beszédében a vita előterébe az önkéntesek visszahívásának kérdését helyezte.

Francóék két franciát halálra ítélték Madridban letartóztatott egy monarchista vezérkari kapitányt

Pampelungi jelentés szerint Franco bírósága két franciát ítélt halálra kémkedésért és azzal a váddal, hogy be akartak hatolni a felkelő kórházakba, ahol kiütéses tifusz- és álmokór bacillusokat akartak terjeszteni.

Rendkívüli premier, őszi film nyáron hétfőtől a ROYAL slágermozgóban Fodor László nagyszerű színműve

„Az államügyész”

Fősz.: Lotte Young, Franchot Tone és Lewis Stone. Filmkülönlegesség.

Ma, vasárnap utoljára: Két premier sláger: I. Az elsüllyedt hajó titka. Szovjet filmek II. Az eladott menyasszony. Friedrich Smetana világhírű operája után.

Hétfőn dönt a mandátumbizottság a Palesztina-kérdésben való eljárásról

GENE, július 31. A népszövetségi mandátumbizottság a reggeli ülésén Ormsby Gore gyarmatiügyi miniszter folytatta ismertetését, a palesztinai helyzetéről. A hétfői ülésen a bizottság tagjai újabb kérdéseket fognak tenni Anglia képviselőihez. Az ülés után dönteni fognak a munkálatok eljárása felől.

Tizenkétfélmillió értékű részvény eltulajdonításával és hitelezői csalással vádolják Czell Frigyeszt

Az ismert sörgyáros és leánya ellen elkészült a vádirat

Bucuresti, július 31. Az ilfovi törvényszék negyedik számú vizsgálóbírói hivatala elkészítette a vádiratot, amely a büntető-törvényszék elé küldi Czell Frigyeszt és leányát, Czell Ludovica Floricát. Czell Frigyes ellen az a vád, hogy eltulajdonította a Luther-sörgyár részvénytulajdonosait, majd hogy a hitelezők szorítása elől szabaduljon, a 12 millió lej értékű részvényeket leányára íratta. A büntetőtörvény-

könyv szigorú szankciókat ír elő az ilyen, a hitelezők kárára történő fiktív elidegenítésekre.

A vizsgálóbíró az apa és leánya tettét a büntetőtörvénykönyv 158. szakaszába ütköző cselekménynek minősítette.

Gazdasági és társadalmi körökben egyaránt nagy érdeklődéssel kommentálják az ezeken a területeken is jóismert Czell Frigyes elleni eljárást.

Mérmők! Gyár! Orvos!

Minden német (25% redukción), francia, angol, stb. fegyvert és kőnyv LEBAGE-nél. Kérjen ingyen jegyzéket Lapogetői Csuj, jelezve mely szakma érdekli.

Uj román cigareta: a Doina

Bucuresti, július 31. A Monopol ma új cigarettát hozott forgalomba, Doina néven. A cigareta macedon dohányból készül, pirossal színezett szópókájú és tíz drb. 25 lejbe kerül.

Mindketten állítólag Londonban székelő társaság szolgálatában állottak. — Az egyiket Louis Chabertnek hívják, míg a másikat azt állítja, hogy újságíró és Jean Goujenne a neve.

A letartóztatásnak Franco táborában nagy jelentőséget tulajdonítanak. Azt állítják, hogy Franco diplomáciai uton memorandumot juttat el a Népszövetséghez és az érdekeit tartalmazó, melyben részletes felvilágosításokkal szolgál a letartóztatásokról.

Egyidejű Madridi jelentés szerint a madridi rendőrség letartóztatta Manieul Gonzales Eonte volt vezérkari kapitányt, amikor a követség épületéből kilépett. Eonte jóbarátja volt Alfonz királynak. Letartóztatásakor hamis igazoló iratokat találtak nála.

Sevillai jelentés szerint Llano tábornok a rádióban cáfolta, hogy Granadában forradalmi mozgolódás tört volna ki. A tábornok azt is jelentette, hogy Albarracín körzetben a felkelők folytatják előnyomulásukat és néhány falut foglaltak el.

Rómából jelentik, hogy olasz politikai körökben már senkinek sincsenek illúziói az angol tervről, különösen a szovjetkormány magatartása miatt. Azt állítják, hogy a szovjet válasza, mely megtorpedózta az angol terveket, legalább annyit mégis eredményez, hogy közelebb hozza egymáshoz a nyugati hatalmakat.

Salamanca felkelő-jelentések szerint a felkelő-csapatok egész napi harc után elfoglalták Terrientét. Ugyancsak támadást intéztek Saldon község ellen, mely három út kereszteződésében fekszik. A köztársaságiak rendkívül erős ellenállást fejtettek ki, de végül is vissza kellett vonulniuk, mert tüzéségi és repülőbombázással bekerítették őket. Délután két órakor már a felkelők zászlaja lobogott a saldoni templom tornyán. A kormánycsapatok déli irányban vonulnak vissza.

Japán befejezte a „büntető expedíciót”

Sanghai, július 31. A japán nagyvezérkar közleménye jelenti Észak-Kínából, hogy Csin-Csin és Tungceau vidékén a „büntető műveletek” ma este befejeződnek. Shanghai kínai körök el vannak készülve arra, hogy a japánok Paoting-fü felé nyomuljanak előre, eddig azonban semmi jele nem mutatkozik annak, mintha a japánok ilyenértelmű parancsot kaptak volna. Japán politikai körökben az események további alakulását attól teszik függővé, küld-e a nankingi kormány további csapatokat Hopej tartományba. Azt hiszik, hogy a 2. kínai hadsereg váratlan gyors szebomlasztása folytán a japánok fokozottabb követelésekkel fognak előállni. Többek között a japánok Hopej tartomány demilitarizálását is kérik fogják és azt kívánják, hogy a rendet olyan polgárok által alakított rendőrség tartsa fenn, akik csak puskával legyenek felfegyverezve.

Megrendítő kettős katona dráma Sighet határában

Máramaroszigetről jelentik: Megrendítő dráma játszódott le tegnap este 10 óra tájban néhány kilométernyire Szigetről, Szarvaszó és Hosszmező községek között. A helyi grancsárszázalaj parancsnokságához jelentették, hogy a Tisza partján két halott grancsár katonát találtak. A hatóságok nyomban kiszállottak a színhelyre, ahol kiderült, hogy a két grancsár katona még él, csupán eszméletüket veszítették el. Mindkettőjük azonban rendkívül súlyos állapotban voltak és testükön egy-egy lött sebet találtak. Előbb az volt a feltevés, hogy vakmerő csempészek lötték a grancsárokat. Kórházba szállítás után azonban az egyik grancsárkatona, névszerint Fekete Alexandru pár pillanatra visszanyerte eszméletét és elmondotta, hogy bajtársa, Axenie Enachescu, akivel együtt volt patrullban, lőtte le, nyilvánvalóan gondatlanságból. A szerencsétlen katona pár perc múlva kiszenvedett. Kiderült, hogy a másik katona önmaga lőtte meg magát a felelősségtől való félelmében. Állapota ennek is rendkívül súlyos, életbenmaradásához alig van remény. A nyomozás folyik a dráma körülményeinek megállapítására.

Taxa postala piatite in nu No. 224713/9
10. Telefon: 1
Havonta 110,
évre 600, egé
félre: Havon
félre 12, egé
dettesek díjaz
KELET” a
saldóság egye
ja. Cikkeink
forrás megjel

A német

Európa nagy háború kimenetelével? A két számlát. akár horogker földrajzi felvezető, s a vilá mint ahogy sz val, a Szovjet természetesen tom az európa lélmái eldönté bénítva és tu hatalmi állás kérdés, ami O egyaránt érint kai viszonyok kifelé. Németek egye k nyokat és ne hogy ez Néme cigitra, az eur is befolyással. A horogker nem teljesen nőket. Közel e seleg. A mun ipar, az állami szüntette meg kodás van. E Hatósági elos terjed ipari nyersanyagra. Most már nem adagolják, nem tározzák meg, tetet fel kell a ken kívül, az vezethetnének lesz a tét foly csak bürgony takarmányrép kenyérmagvak hogy elrendel százalékot, ok kot és január feiajánani a. Németország most már maj kell ebből ar ország hábor számdéket és horogkereszte ütészeti, tá szottak. Ma r mértéket m készütsége u zonyossággal tettel, ezzel a lehet. Németo madó háboru előtt megindí ellenfelei felt tulszárnyaitá késett s elv mert nem lép kányóit Sze ma már nem szemben egy badság, vagy Elvesztette területen is, hadállapotba vesztette a h dené, mert a lom alatt s találna meg lehetőségét. háborut. De azért ország. Ó n lehetőség felt külpolitiká, nak a külpo roltatja a bé legfontosabb azért, hogy s a spanyol, s mindaddig v met bírodalo dik. Európa potban. A be kell oldódni most a néme nek erre a k adnia.

CENZURAT